הלכה · משנה תורה · ספר מדע

משנה תורה, הלכות עבודה זרה וחוקות הגויים

רבנו משה בן מימון [הרמב"ם]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

משנה תורה, הלכות עבודה זרה וחוקות הגויים

רבנו משה בן מימון [הרמב"ם]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/משנה-תורה-הלכות-עבודה-זרה-וחוקות-הגויים/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פרק ב 6
פרק ג 8
פרק ד 10
פרק ה 12
פרק ו 14
פרק ז 16
פרק ח 19
פרק ט 22
פרק י 24
פרק יא 26
פרק יב 28

פרק א

א בִּימֵי אֱנוֹשׁ טָעוּ בְּנֵי הָאָדָם טָעוּת גָּדוֹל וְנִבְעֲרָה עֲצַת חַכְמֵי אוֹתוֹ הַדּוֹר וֶאֱנוֹשׁ עַצְמוֹ מִן הַטּוֹעִים הָיָה. וְזוֹ הָיְתָה טָעוּתָם. אָמְרוּ הוֹאִיל וְהָאֱלֹהִים בָּרָא כּוֹכָבִים אֵלּוּ וְגַלְגַּלִּים לְהַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם וּנְתָנָם בַּמָּרוֹם וְחָלַק לָהֶם כָּבוֹד וְהֵם שַׁמָּשִׁים הַמְשַׁמְּשִׁים לְפָנָיו רְאוּיִין הֵם לְשַׁבְּחָם וּלְפָאֲרָם וְלַחֲלֹק לָהֶם כָּבוֹד. וְזֶהוּ רְצוֹן הָאֵל בָּרוּךְ הוּא לְגַדֵּל וּלְכַבֵּד מִי שֶׁגִּדְּלוֹ וְכִבְּדוֹ. כְּמוֹ שֶׁהַמֶּלֶךְ רוֹצֶה לְכַבֵּד הָעוֹמְדִים לְפָנָיו וְזֶהוּ כְּבוֹדוֹ שֶׁל מֶלֶךְ. כֵּיוָן שֶׁעָלְתָה דָּבָר זֶה עַל לִבָּם הִתְחִילוּ לִבְנוֹת לַכּוֹכָבִים הֵיכָלוֹת וּלְהַקְרִיב לָהֶן קָרְבָּנוֹת וּלְשַׁבְּחָם וּלְפָאֲרָם בִּדְבָרִים וּלְהִשְׁתַּחֲווֹת לְמוּלָם כְּדֵי לְהַשִּׂיג רְצוֹן הַבּוֹרֵא בְּדַעְתָּם הָרָעָה. וְזֶה הָיָה עִקַּר עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. וְכָךְ הָיוּ אוֹמְרִים עוֹבְדֶיהָ הַיּוֹדְעִים עִקָּרָהּ. לֹא שֶׁהֵן אוֹמְרִים שֶׁאֵין שָׁם אֱלוֹהַּ אֶלָּא כּוֹכָב זֶה. הוּא שֶׁיִּרְמְיָהוּ אוֹמֵר מִי לֹא יִרָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאָתָה כִּי בְכָל חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאֵין כָּמוֹךָ וּבְאַחַת יִבְעֲרוּ וְיִכָּסְלוּ מוּסַר הֲבָלִים עֵץ הוּא. כְּלוֹמַר הַכֹּל יוֹדְעִים שֶׁאַתָּה הוּא לְבַדְּךָ אֲבָל טָעוּתָם וּכְסִילוּתָם שֶׁמְּדַמִּים שֶׁזֶּה הַהֶבֶל רְצוֹנְךָ הוּא:

ב וְאַחַר שֶׁאָרְכוּ הַיָּמִים עָמְדוּ בִּבְנֵי הָאָדָם נְבִיאֵי שֶׁקֶר וְאָמְרוּ שֶׁהָאֵל צִוָּה וְאָמַר לָהֶם עִבְדוּ כּוֹכָב פְּלוֹנִי אוֹ כָּל הַכּוֹכָבִים וְהַקְרִיבוּ לוֹ וְנַסְּכוּ לוֹ כָּךְ וְכָךְ וּבְנוּ לוֹ הֵיכָל וַעֲשׂוּ צוּרָתוֹ כְּדֵי לְהִשְׁתַּחֲווֹת לוֹ כָּל הָעָם הַנָּשִׁים וְהַקְּטַנִּים וּשְׁאָר עַמֵּי הָאָרֶץ. וּמוֹדִיעַ לָהֶם צוּרָה שֶׁבָּדָה מִלִּבּוֹ וְאוֹמֵר זוֹ הִיא צוּרַת הַכּוֹכָב פְּלוֹנִי שֶׁהוֹדִיעוּהוּ בִּנְבוּאָתוֹ. וְהִתְחִילוּ עַל דֶּרֶךְ זוֹ לַעֲשׂוֹת צוּרוֹת בַּהֵיכָלוֹת וְתַחַת הָאִילָנוֹת וּבְרָאשֵׁי הֶהָרִים וְעַל הַגְּבָעוֹת וּמִתְקַבְּצִין וּמִשְׁתַּחֲווִים לָהֶם וְאוֹמְרִים לְכָל הָעָם שֶׁזּוֹ הַצּוּרָה מֵיטִיבָה וּמְרֵעָה וְרָאוּי לְעָבְדָהּ וּלְיִרְאָה מִמֶּנָּה. וְכֹהֲנֵיהֶם אוֹמְרִים לָהֶם שֶׁבַּעֲבוֹדָה זוֹ תִּרְבּוּ וְתַצְלִיחוּ וַעֲשׂוּ כָּךְ וְכָךְ וְאַל תַּעֲשׂוּ כָּךְ וְכָךְ. וְהִתְחִילוּ כּוֹזְבִים אֲחֵרִים לַעֲמֹד וְלוֹמַר שֶׁהַכּוֹכָב עִצְמוֹ אוֹ הַגַּלְגַּל אוֹ הַמַּלְאָךְ דִּבֵּר עִמָּהֶם וְאָמַר לָהֶם עִבְדוּנִי בְּכָךְ וְכָךְ וְהוֹדִיעַ לָהֶם דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ וַעֲשׂוּ כָּךְ וְאַל תַּעֲשׂוּ כָּךְ. וּפָשַׁט דָּבָר זֶה בְּכָל הָעוֹלָם לַעֲבֹד אֶת הַצּוּרוֹת בַּעֲבוֹדוֹת מְשֻׁנּוֹת זוֹ מִזּוֹ וּלְהַקְרִיב לָהֶם וּלְהִשְׁתַּחֲווֹת. וְכֵיוָן שֶׁאָרְכוּ הַיָּמִים נִשְׁתַּכַּח הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מִפִּי כָּל הַיְקוּם וּמִדַּעְתָּם וְלֹא הִכִּירוּהוּ וְנִמְצְאוּ כָּל עַם הָאָרֶץ הַנָּשִׁים וְהַקְּטַנִּים אֵינָם יוֹדְעִים אֶלָּא הַצּוּרָה שֶׁל עֵץ וְשֶׁל אֶבֶן וְהַהֵיכָל שֶׁל אֲבָנִים שֶׁנִּתְחַנְּכוּ מִקְּטַנְּתָם לְהִשְׁתַּחֲווֹת לָהּ וּלְעָבְדָהּ וּלְהִשָּׁבַע בִּשְׁמָהּ. וְהַחֲכָמִים שֶׁהָיוּ בָּהֶם כְּגוֹן כֹּהֲנֶיהָ וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן מְדַמִּין שֶׁאֵין שָׁם אֱלוֹהַּ אֶלָּא הַכּוֹכָבִים וְהַגַּלְגַּלִּים שֶׁנַּעֲשׂוּ הַצּוּרוֹת הָאֵלּוּ בִּגְלָלָם וּלְדָמוֹתָן. אֲבָל צוּר הָעוֹלָמִים לֹא הָיָה שׁוּם אָדָם שֶׁהָיָה מַכִּירוֹ וְלֹא יוֹדְעוֹ אֶלָּא יְחִידִים בָּעוֹלָם כְּגוֹן חֲנוֹךְ וּמְתוּשֶׁלַח נֹחַ שֵׁם וְעֵבֶר. וְעַל דֶּרֶךְ זֶה הָיָה הָעוֹלָם הוֹלֵךְ וּמִתְגַּלְגֵּל עַד שֶׁנּוֹלַד עַמּוּדוֹ שֶׁל עוֹלָם וְהוּא אַבְרָהָם אָבִינוּ:

ג כֵּיוָן שֶׁנִּגְמַל אִיתָן זֶה הִתְחִיל לְשׁוֹטֵט בְּדַעְתּוֹ וְהוּא קָטָן וְהִתְחִיל לַחֲשֹׁב בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וְהָיָה תָּמֵהַּ הֵיאַךְ אֶפְשָׁר שֶׁיִּהְיֶה הַגַּלְגַּל הַזֶּה נוֹהֵג תָּמִיד וְלֹא יִהְיֶה לוֹ מַנְהִיג וּמִי יְסַבֵּב אוֹתוֹ. כִּי אִי אֶפְשָׁר שֶׁיְּסַבֵּב אֶת עַצְמוֹ. וְלֹא הָיָה לוֹ מְלַמֵּד וְלֹא מוֹדִיעַ דָּבָר אֶלָּא מֻשְׁקָע בְּאוּר כַּשְׂדִּים בֵּין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים הַטִּפְּשִׁים וְאָבִיו וְאִמּוֹ וְכָל הָעָם עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וְהוּא עוֹבֵד עִמָּהֶם וְלִבּוֹ מְשׁוֹטֵט וּמֵבִין עַד שֶׁהִשִּׂיג דֶּרֶךְ הָאֱמֶת וְהֵבִין קַו הַצֶּדֶק מִתְּבוּנָתוֹ הַנְּכוֹנָה. וְיָדַע שֶׁיֵּשׁ שָׁם אֱלוֹהַּ אֶחָד וְהוּא מַנְהִיג הַגַּלְגַּל וְהוּא בָּרָא הַכֹּל וְאֵין בְּכָל הַנִּמְצָא אֱלוֹהַּ חוּץ מִמֶּנּוּ. וְיָדַע שֶׁכָּל הָעוֹלָם טוֹעִים וְדִבַּר שֶׁגָּרַם לָהֶם לִטְעוֹת זֶה שֶׁעוֹבְדִים אֶת הַכּוֹכָבִים וְאֶת הַצּוּרוֹת עַד שֶׁאָבַד הָאֱמֶת מִדַּעְתָּם. וּבֶן אַרְבָּעִים שָׁנָה הִכִּיר אַבְרָהָם אֶת בּוֹרְאוֹ. כֵּיוָן שֶׁהִכִּיר וְיָדַע הִתְחִיל לְהָשִׁיב תְּשׁוּבוֹת עַל בְּנֵי אוּר כַּשְׂדִּים וְלַעֲרֹךְ דִּין עִמָּהֶם וְלוֹמַר שֶׁאֵין זוֹ דֶּרֶךְ הָאֱמֶת שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים בָּהּ וְשִׁבֵּר הַצְּלָמִים וְהִתְחִיל לְהוֹדִיעַ לָעָם שֶׁאֵין רָאוּי לַעֲבֹד אֶלָּא לֵאלוֹהַּ הָעוֹלָם וְלוֹ רָאוּי לְהַשְׁתַּחֲוֹות וּלְהַקְרִיב וּלְנַסֵּךְ כְּדֵי שֶׁיַּכִּירוּהוּ כָּל הַבְּרוּאִים הַבָּאִים. וְרָאוּי לְאַבֵּד וּלְשַׁבֵּר כָּל הַצּוּרוֹת כְּדֵי שֶׁלֹּא יִטְעוּ בָּהֶן כָּל הָעָם כְּמוֹ אֵלּוּ שֶׁהֵם מְדַמִּים שֶׁאֵין שָׁם אֱלוֹהַּ אֶלָּא אֵלּוּ. כֵּיוָן שֶׁנִּגְבַּר עֲלֵיהֶם בִּרְאָיוֹתָיו בִּקֵּשׁ הַמֶּלֶךְ לְהָרְגוֹ וְנַעֲשָׂה לוֹ נֵס וְיָצָא לְחָרָן. וְהִתְחִיל לַעֲמֹד וְלִקְרֹא בְּקוֹל גָּדוֹל לְכָל הָעוֹלָם וּלְהוֹדִיעָם שֶׁיֵּשׁ שָׁם אֱלוֹהַּ אֶחָד לְכָל הָעוֹלָם וְלוֹ רָאוּי לַעֲבֹד. וְהָיָה מְהַלֵּךְ וְקוֹרֵא וּמְקַבֵּץ הָעָם מֵעִיר לְעִיר וּמִמַּמְלָכָה לְמַמְלָכָה עַד שֶׁהִגִּיעַ לְאֶרֶץ כְּנַעַן וְהוּא קוֹרֵא שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית כא לג) "וַיִּקְרָא שָׁם בְּשֵׁם ה' אֵל עוֹלָם". וְכֵיוָן שֶׁהָיוּ הָעָם מִתְקַבְּצִין אֵלָיו וְשׁוֹאֲלִין לוֹ עַל דְּבָרָיו הָיָה מוֹדִיעַ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי דַּעְתּוֹ עַד שֶׁיַּחְזִירֵהוּ לְדֶרֶךְ הָאֱמֶת עַד שֶׁנִּתְקַבְּצוּ אֵלָיו אֲלָפִים וּרְבָבוֹת וְהֵם אַנְשֵׁי בֵּית אַבְרָהָם וְשָׁתַל בְּלִבָּם הָעִקָּר הַגָּדוֹל הַזֶּה וְחִבֵּר בּוֹ סְפָרִים וְהוֹדִיעוֹ לְיִצְחָק בְּנוֹ. וְיָשַׁב יִצְחָק מְלַמֵּד וּמַזְהִיר. וְיִצְחָק הוֹדִיעַ לְיַעֲקֹב וּמִנָּהוּ לְלַמֵּד וְיָשַׁב מְלַמֵּד וּמַחֲזִיק כָּל הַנִּלְוִים אֵלָיו. וְיַעֲקֹב אָבִינוּ לִמֵּד בָּנָיו כֻּלָּם וְהִבְדִּיל לֵוִי וּמִנָּהוּ רֹאשׁ וְהוֹשִׁיבוֹ בִּישִׁיבָה לְלַמֵּד דֶּרֶךְ הַשֵּׁם וְלִשְׁמֹר מִצְוֹת אַבְרָהָם. וְצִוָּה אֶת בָּנָיו שֶׁלֹּא יַפְסִיקוּ מִבְּנֵי לֵוִי מְמֻנֶּה אַחַר מְמֻנֶּה כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּשְׁכַּח הַלִּמּוּד. וְהָיָה הַדָּבָר הוֹלֵךְ וּמִתְגַּבֵּר בִּבְנֵי יַעֲקֹב וּבַנִּלְוִים עֲלֵיהֶם וְנַעֲשִׂית בָּעוֹלָם אֻמָּה שֶׁהִיא יוֹדַעַת אֶת ה'. עַד שֶׁאָרְכוּ הַיָּמִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם וְחָזְרוּ לִלְמֹד מַעֲשֵׂיהֶן וְלַעֲבֹד כּוֹכָבִים כְּמוֹתָן חוּץ מִשֵּׁבֶט לֵוִי שֶׁעָמַד בְּמִצְוֹת אָבוֹת. וּמֵעוֹלָם לֹא עָבַד שֵׁבֶט לֵוִי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. וְכִמְעַט קָט הָיָה הָעִקָּר שֶׁשָּׁתַל אַבְרָהָם נָעָקַר וְחוֹזְרִין בְּנֵי יַעֲקֹב לְטָעוּת הָעוֹלָם וּתְעִיוֹתָן. וּמֵאַהֲבַת ה' אוֹתָנוּ וּמִשָּׁמְרוֹ אֶת הַשְּׁבוּעָה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ עָשָׂה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ רַבָּן שֶׁל כָּל הַנְּבִיאִים וּשְׁלָחוֹ. כֵּיוָן שֶׁנִּתְנַבֵּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וּבָחַר ה' יִשְׂרָאֵל לְנַחֲלָה הִכְתִּירָן בְּמִצְוֹת וְהוֹדִיעָם דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ וּמַה יִּהְיֶה מִשְׁפַּט עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְכָל הַטּוֹעִים אַחֲרֶיהָ:

פרק ב

א עִקַּר הַצִּוּוּי בַּעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁלֹּא לַעֲבֹד אֶחָד מִכָּל הַבְּרוּאִים לֹא מַלְאָךְ וְלֹא גַּלְגַּל וְלֹא כּוֹכָב וְלֹא אֶחָד מֵאַרְבָּעָה הַיְסוֹדוֹת וְלֹא אֶחָד מִכָּל הַנִּבְרָאִים מֵהֶן. וְאַף עַל פִּי שֶׁהָעוֹבֵד יוֹדֵעַ שֶׁה' הוּא הָאֱלֹהִים וְהוּא עוֹבֵד הַנִּבְרָא הַזֶּה עַל דֶּרֶךְ שֶׁעָבַד אֱנוֹשׁ וַאֲנָשֵׁי דּוֹרוֹ תְּחִלָּה הֲרֵי זֶה עוֹבֵד כּוֹכָבִים. וְעִנְיָן זֶה הוּא שֶׁהִזְהִירָה תּוֹרָה עָלָיו וְאָמְרָה (דברים ד יט) "וּפֶן תִּשָּׂא עֵינֶיךָ הַשָּׁמַיְמָה וְרָאִיתָ אֶת הַשֶּׁמֶשׁ" וְגוֹ' (דברים ד יט) "אֲשֶׁר חָלַק ה' אֱלֹהֶיךָ אֹתָם לְכָל הָעַמִּים". כְּלוֹמַר שֶׁמָּא תְּשׁוּט בְּעֵין לִבְּךָ וְתִרְאֶה שֶׁאֵלּוּ הֵן הַמַּנְהִיגִים אֶת הָעוֹלָם וְהֵם שֶׁחָלַק ה' אוֹתָם לְכָל הָעוֹלָם לִהְיוֹת חַיִּים וְהוֹוִים וְאֵינָם נִפְסָדִים כְּמִנְהָגוֹ שֶׁל עוֹלָם וְתֹאמַר שֶׁרָאוּי לְהִשְׁתַּחֲווֹת לָהֶם וּלְעָבְדָן. וּבָעִנְיָן הַזֶּה צִוָּה וְאָמַר (דברים יא טז) "הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם". כְּלוֹמַר שֶׁלֹּא תִּטְעוּ בְּהִרְהוּר הַלֵּב לַעֲבֹד אֵלּוּ לִהְיוֹת סַרְסוּר בֵּינֵיכֶם וּבֵין הַבּוֹרֵא:

ב סְפָרִים רַבִּים חִבְּרוּ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים בַּעֲבוֹדָתָהּ הֵיאַךְ עִקַּר עֲבוֹדָתָהּ וּמַה מַּעֲשֶׂיהָ וּמִשְׁפָּטֶיהָ. צִוָּנוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא לִקְרוֹת בְּאוֹתָן הַסְּפָרִים כְּלָל וְלֹא נְהַרְהֵר בָּהּ וְלֹא בְּדָבָר מִדְּבָרֶיהָ. וַאֲפִלּוּ לְהִסְתַּכֵּל בִּדְמוּת הַצּוּרָה אָסוּר שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט ד) "אַל תִּפְנוּ אֶל הָאֱלִילִים". וּבָעִנְיָן הַזֶּה נֶאֱמַר (דברים יב ל) "וּפֶן תִּדְרֹשׁ לֵאלֹהֵיהֶם לֵאמֹר אֵיכָה יַעַבְדוּ", שֶׁלֹּא תִּשְׁאַל עַל דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתָהּ הֵיאַךְ הִיא אַף עַל פִּי שֶׁאֵין אַתָּה עוֹבְדָהּ, שְׁדָבָר זֶה גּוֹרֵם לְהִפָּנוֹת אַחֲרֶיהָ וְלַעֲשׂוֹת כְּמָה שֶׁהֵן עוֹשִׂין שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶעֱשֶׂה כֵּן גַּם אָנִי:

ג וְכָל הַלָּאווִין הָאֵלּוּ בְּעִנְיָן אֶחָד הֵן וְהוּא שֶׁלֹּא יִפְנֶה אַחַר עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְכָל הַנִּפְנֶה אַחֲרֶיהָ בְּדֶרֶךְ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בּוֹ מַעֲשֶׂה הֲרֵי זֶה לוֹקֶה. וְלֹא עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בִּלְבַד הוּא שֶׁאָסוּר לְהִפָּנוֹת אַחֲרֶיהָ בְּמַחֲשָׁבָה אֶלָּא כָּל מַחֲשָׁבָה שֶׁהוּא גּוֹרֵם לוֹ לָאָדָם לַעֲקֹר עִקַּר מֵעִקְּרֵי הַתּוֹרָה מֻזְהָרִין אָנוּ שֶׁלֹּא לְהַעֲלוֹתָהּ עַל לִבֵּנוּ וְלֹא נַסִּיחַ דַּעְתֵּנוּ לְכָךְ וְנַחְשֹׁב וְנִמְשֹׁךְ אַחַר הִרְהוּרֵי הַלֵּב. מִפְּנֵי שֶׁדַּעְתּוֹ שֶׁל אָדָם קְצָרָה וְלֹא כָּל הַדֵּעוֹת יְכוֹלִין לְהַשִּׂיג הָאֱמֶת עַל בֵּרְיוֹ. וְאִם יִמְשֹׁךְ כָּל אָדָם אַחַר מַחְשָׁבוֹת לִבּוֹ נִמְצָא מַחֲרִיב אֶת הָעוֹלָם לְפִי קִצֶּר דַּעְתּוֹ. כֵּיצַד. פְּעָמִים יָתוּר אַחַר עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּפְעָמִים יַחְשֹׁב בְּיִחוּד הַבּוֹרֵא שֶׁמָּא הוּא שֶׁמָּא אֵינוֹ. מַה לְמַעְלָה וּמַה לְמַטָּה מַה לְפָנִים וּמַה לְאָחוֹר. וּפְעָמִים בַּנְּבוּאָה שֶׁמָּא הִיא אֱמֶת שֶׁמָּא הִיא אֵינָהּ. וּפְעָמִים בַּתּוֹרָה שֶׁמָּא הִיא מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁמָּא אֵינָהּ. וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ הַמִּדּוֹת שֶׁיִּדְּיִן בָּהֶן עַד שֶׁיֵּדַע הָאֱמֶת עַל בֵּרְיוֹ וְנִמְצָא יוֹצֵא לִידֵי מִינוּת. וְעַל עִנְיָן זֶה הִזְהִירָה תּוֹרָה וְנֶאֱמַר בָּהּ (במדבר טו לט) "וְלֹא תָתֻרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים". כְּלוֹמַר לֹא יִמְשֹׁךְ כָּל אֶחָד מִכֶּם אַחַר דַּעְתּוֹ הַקְּצָרָה וִידַמֶּה שֶׁמַּחֲשַׁבְתּוֹ מַשֶּׁגֶת הָאֱמֶת. כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמִים (גמרא ברכות יב ב) "אַחֲרֵי לְבַבְכֶם זוֹ מִינוּת" וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם זוֹ זְנוּת. וְלָאו זֶה אַף עַל פִּי שֶׁהוּא גּוֹרֵם לָאָדָם לְטָרְדוֹ מִן הָעוֹלָם הַבָּא אֵין בּוֹ מַלְקוֹת:

ד מִצְוַת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים כְּנֶגֶד הַמִּצְוֹת כֻּלָּן הִיא שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר טו כב) "וְכִי תִשְׁגּוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֵת כָּל הַמִּצְוֹת" וְגוֹ' וּמִפִּי הַשְּׁמוּעָה לָמְדוּ שֶׁבַּעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הַכָּתוּב מְדַבֵּר. הָא לָמַדְתָּ שֶׁכָּל הַמּוֹדֶה בַּעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים כּוֹפֵר בְּכָל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ וּבְכָל הַנְּבִיאִים וּבְכָל מַה שֶּׁנִּצְטַוּוּ הַנְּבִיאִים מֵאָדָם וְעַד סוֹף הָעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר טו כג) "מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוָּה ה' וָהָלְאָה לְדֹרֹתֵיכֶם". וְכָל הַכּוֹפֵר בַּעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים מוֹדֶה בְּכָל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ וּבְכָל הַנְּבִיאִים וּבְכָל מַה שֶּׁנִּצְטַוּוּ הַנְּבִיאִים מֵאָדָם וְעַד סוֹף הָעוֹלָם וְהוּא עִקַּר כָּל הַמִּצְוֹת כֻּלָּן:

ה יִשְׂרָאֵל שֶׁעָבַד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הֲרֵי הוּא כְּעוֹבֵד כּוֹכָבִים לְכָל דְּבָרָיו וְאֵינוֹ כְּיִשְׂרָאֵל שֶׁעוֹבֵר עֲבֵרָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ סְקִילָה. מוּמָר לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הֲרֵי הוּא מוּמָר לְכָל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ. וְכֵן הָאֶפִּיקוֹרְסִים מִיִּשְׂרָאֵל אֵינָן כְּיִשְׂרָאֵל לְדָבָר מִן הַדְּבָרִים וְאֵין מְקַבְּלִים אוֹתָם בִּתְשׁוּבָה לְעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ב יט) "כָּל בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן וְלֹא יַשִּׂיגוּ אָרְחוֹת חַיִּים". וְהָאֶפִּיקוֹרְסִים הֵם הַתָּרִים אַחַר מַחְשָׁבוֹת לִבָּם בְּסִכְלוּת דְּבָרִים שֶׁאָמְרוּ עַד שֶׁנִּמְצְאוּ עוֹבְרִים עַל גּוּפֵי תּוֹרָה לְהַכְעִיס בִּשְׁאָט נֶפֶשׁ בְּיָד רָמָה וְאוֹמְרִים שֶׁאֵין בָּזֶה עָוֹן. וְאָסוּר לִסְפֹּר עִמָּהֶן וּלְהָשִׁיב עֲלֵיהֶן תְּשׁוּבָה כְּלָל שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ה ח) "וְאַל תִּקְרַב אֶל פֶּתַח בֵּיתָהּ". וּמַחֲשָׁבָה שֶׁל אֶפִּיקוֹרוֹס לָעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים:

ו כָּל הַמּוֹדֶה בַּעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁהִיא אֱמֶת אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָבְדָהּ הֲרֵי זֶה מְחֻרָּף וּמְגֻדָּף אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא. וְאֶחָד הָעוֹבֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְאֶחָד הַמְגַדֵּף אֶת ה' שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר טו ל) "וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּיָד רָמָה מִן הָאֶזְרָח וּמִן הַגֵּר אֶת ה' הוּא מְגַדֵּף". לְפִיכָךְ תּוֹלִין עוֹבֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים כְּמוֹ שֶׁתּוֹלִין אֶת הַמְגַדֵּף וּשְׁנֵיהֶם נִסְקָלִין. וּמִפְּנֵי זֶה כָּלַלְתִּי דִּין הַמְגַדֵּף בְּהִלְכוֹת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁשְּׁנֵיהֶם כּוֹפְרִים בְּעִקָּר הֵם:

ז וְאֵלּוּ הֵן דִּינֵי הַמְגַדֵּף. אֵין הַמְגַדֵּף חַיָּב סְקִילָה עַד שֶׁיְּפָרֵשׁ אֶת הַשֵּׁם הַמְיֻחָד שֶׁל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁהוּא אָלֶ"ף דָּלֶ"ת נוּ"ן יוּ"ד וְיִבָּרֵךְ אוֹתוֹ בְּשֵׁם מִן הַשֵּׁמוֹת שֶׁאֵינָם נִמְחָקִים שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כד טז) "וְנֹקֵב שֵׁם ה'", עַל הַשֵּׁם הַמְיֻחָד חַיָּב סְקִילָה וְעַל שְׁאָר הַכִּנּוּיִים בְּאַזְהָרָה. וְיֵשׁ מִי שֶׁמְּפָרֵשׁ שֶׁאֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא עַל שֵׁם יוּ"ד הֵ"א וְא"ו הֵ"א וַאֲנִי אוֹמֵר שֶׁעַל שְׁנֵיהֶם הוּא נִסְקָל:

ח אַזְהָרָה שֶׁל מְגַדֵּף מִנַּיִן שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כב כז) "אֱלֹהִים לֹא תְקַלֵּל". בְּכָל יוֹם וְיוֹם בּוֹדְקִין אֶת הָעֵדִים בְּכִנּוּיִים יַכֶּה יוֹסִי אֶת יוֹסִי. נִגְמַר הַדִּין מוֹצִיאִין אֶת כָּל אָדָם לַחוּץ וְשׁוֹאֲלִים אֶת הַגָּדוֹל שֶׁבָּעֵדִים וְאוֹמְרִים לוֹ אֱמֹר מַה שֶּׁשָּׁמַעְתָּ בְּפֵרוּשׁ וְהוּא אוֹמֵר וְהַדַּיָּנִים עוֹמְדִים עַל רַגְלֵיהֶם וְקוֹרְעִין וְלֹא מְאַחְיִן. וְהָעֵד הַשֵּׁנִי אוֹמֵר אַף אֲנִי כְּמוֹתוֹ שָׁמַעְתִּי. וְאִם הָיוּ עֵדִים רַבִּים צָרִיךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶן לוֹמַר כָּזֶה שָׁמַעְתִּי:

ט מְגַדֵּף שֶׁחָזַר בּוֹ בְּתוֹךְ כְּדֵי דִּבּוּר אֵינוֹ כְּלוּם אֶלָּא כֵּיוָן שֶׁגִּדֵּף בְּעֵדִים נִסְקָל. מִי שֶׁגִּדֵּף אֶת הַשֵּׁם בְּשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים קַנָּאִים פּוֹגְעִים בּוֹ וְהוֹרְגִים אוֹתוֹ. וְאִם לֹא הֲרָגוּהוּ קַנָּאִים וּבָא לְבֵית דִּין אֵינוֹ נִסְקָל עַד שֶׁיְּבָרֵךְ בְּשֵׁם מִן הַשֵּׁמוֹת הַמְיֻחָדִים:

י כָּל הַשּׁוֹמֵעַ בִּרְכַּת הַשֵּׁם חַיָּב לִקְרֹעַ וַאֲפִלּוּ עַל בִּרְכַּת הַכִּנּוּיִין חַיָּב לִקְרֹעַ וְהוּא שֶׁיִּשְׁמָעֶנָּה מִיִּשְׂרָאֵל. אֶחָד הַשּׁוֹמֵעַ וְאֶחָד הַשּׁוֹמֵעַ מִפִּי הַשּׁוֹמֵעַ חַיָּב לִקְרֹעַ. אֲבָל הַשּׁוֹמֵעַ מִפִּי הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים אֵינוֹ חַיָּב לִקְרֹעַ. וְלֹא קָרְעוּ אֶלְיָקִים וְשֶׁבְנָא אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁרַבְשָׁקֵה הָיָה יִשְׂרָאֵל מוּמָר. כָּל הָעֵדִים וְהַדַּיָּנִים סוֹתְכִים אֶת יְדֵיהֶם אֶחָד אֶחָד עַל רֹאשׁ הַמְגַדֵּף וְאוֹמֵר לוֹ דָּמְךָ בְּרֹאשְׁךָ שֶׁאַתָּה גָּרַמְתָּ לְךָ. וְאֵין בְּכָל הֲרוּגֵי בֵּית דִּין מִי שֶׁסּוֹמְכִים עָלָיו אֶלָּא מְגַדֵּף בִּלְבַד שֶׁנֶּאֱמַר וְסָמְכוּ כָל הַשֹּׁמְעִים אֶת יְדֵיהֶם:

פרק ג

א כָּל הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים בִּרְצוֹנוֹ בְּזָדוֹן חַיָּב כָּרֵת וְאִם הָיוּ שָׁם עֵדִים וְהַתְרָאָה נִסְקָל. וְאִם עָבַד בִּשְׁגָגָה מֵבִיא קָרְבַּן חַטָּאת קְבוּעָה:

ב עֲבוֹדוֹת הָרִבָּה קָבְעוּ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים לְכָל צָלֶם וְצֶלֶם וּלְכָל צוּרָה וְצוּרָה וַעֲבוֹדַת זֶה אֵינָהּ כַּעֲבוֹדַת זֶה כְּגוֹן פְּעוֹר שֶׁעֲבוֹדָתוֹ שֶׁפּוֹעֵר אָדָם עַצְמוֹ לוֹ וּמַרְקוּלִיס שֶׁעֲבוֹדָתוֹ שֶׁיְּזָרֵק לוֹ אֲבָנִים אוֹ יְסַקֵּל מִלְּפָנָיו אֲבָנִים וְהָרִבָּה עֲבוֹדוֹת כְּגוֹן אֵלּוּ תִּקְּנוּ לִשְׁאָר צְלָמִים. לְפִיכָךְ הַפּוֹעֵר עַצְמוֹ לְמַרְקוּלִיס אוֹ שֶׁזָּרַק אֶבֶן לִפְעוֹר פָּטוּר עַד שֶׁיַּעֲבֹד אוֹתוֹ דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יב ל) "אֵיכָה יַעַבְדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה כֵּן גַּם אָנִי". וּמִפְּנֵי זֶה הָעִנְיָן צְרִיכִין בֵּית דִּין לֵידַע דַּרְכֵי הָעֲבוֹדוֹת, שֶׁאֵין סוֹקְלִין עוֹבֵד כּוֹכָבִים עַד שֶׁיֵּדְעוּ שֶׁזּוֹ הִיא דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ:

ג וְאַזְהָרָה שֶׁל עֲבוֹדוֹת אֵלּוּ וְכֵיוֹצֵא בָּהֶן הוּא מַה שֶּׁכָּתוּב (שמות כ ה) "וְלֹא תָעָבְדֵם". בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּשְׁאָר עֲבוֹדוֹת חוּץ מִמִּשְׁתַּחֲוָיָה וְזוֹבֵחַ וּמַקְטִיר וּמְנַסֵּךְ. אֲבָל הָעוֹבֵד בְּאַחַת מֵעֲבוֹדוֹת אֵלּוּ לְאֶחָד מִכָּל מִינֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים חַיָּב וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ בְּכָךְ. כֵּיצַד. הֲרֵי שֶׁנִּסֵּךְ לִפְעוֹר אוֹ שֶׁזָּבַח לְמַרְקוּלִיס חַיָּב שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כב יט) "זֹבֵחַ לָאֱלֹהִים יָחֳרָם בִּלְתִּי לַה' לְבַדּוֹ". זְבִיחָה בִּכְלַל עֲבוֹדָה הָיְתָה וְלָמָּה יָצָאת לוֹמַר לְךָ מַה זְּבִיחָה מְיֻחֶדֶת שֶׁעוֹבְדִין בָּהּ לַשֵּׁם וְחַיָּב הַזּוֹבֵחַ לְאֵל אַחֵר סְקִילָה עָלֶיהָ בֵּין הָיְתָה דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ בִּזְבִיחָה אוֹ אֵינָהּ בִּזְבִיחָה. אַף כָּל עֲבוֹדָה שֶׁהִיא מְיֻחֶדֶת לַשֵּׁם אִם עָבַד בָּהּ לְאֵל אַחֵר בֵּין שֶׁהָיְתָה דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ בְּכָךְ בֵּין שֶׁאֵינָהּ בְּכָךְ חַיָּב עָלֶיהָ. לְכָךְ נֶאֱמַר (שמות לד יד) "לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחֵר" לְחַיֵּב עַל הַהִשְׁתַּחֲוָיָה אֲפִלּוּ אֵין דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ בְּכָךְ. וְהוּא הַדִּין לְמִקְטֵר וּמְנַסֵּךְ. וְזוֹרֵק וּמְנַסֵּךְ אֶחָד הוּא:

ד סָפֵק לָהּ צוֹאָה אוֹ שֶׁנִּסֵּךְ לָהּ עֲבִיט שֶׁל מֵי רַגְלַיִם חַיָּב. שְׁחָטוֹ לָהּ חָגָב פָּטוּר אֶלָּא אִם כֵּן הָיְתָה עֲבוֹדָתָהּ בְּכָךְ. וְכֵן אִם שָׁחַט לָהּ בְּהֵמָה מְחֻסֶּרֶת אֵיבָר פָּטוּר אֶלָּא אִם כֵּן הָיְתָה דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתָהּ בְּכָךְ. עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁעוֹבְדִין אוֹתָהּ בְּמַקֵּל. שָׁבַר מַקֵּל בְּפָנֶיהָ חַיָּב וְנֶאֱסֶרֶת. זָרַק מַקֵּל בְּפָנֶיהָ חַיָּב וְאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת. שֶׁאֵין זְרִיקַת הַמַּקֵּל כְּעֵין זְרִיקַת הַדָּם שֶׁהֲרֵי הַמַּקֵּל כְּמוֹ שֶׁהוּא וְהַדָּם מִתְפַּזֵּר. הַמַּקֵּבֵּל עָלָיו אֶחָד מִכָּל מִינֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בֵּאלוֹהַּ חַיָּב סְקִילָה. וַאֲפִלּוּ הִגְבִּיהַּ לְבֵנָה וְאָמַר לָהּ אֵלִי אַתָּה וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בְּדִבּוּר זֶה חַיָּב. וַאֲפִלּוּ חָזַר בּוֹ בְּתוֹךְ כְּדֵי דִּבּוּר וְאָמַר אֵין זֶה אֵלִי אֵין חֲזָרָתוֹ כְּלוּם אֶלָּא נִסְקָל:

ה הָעוֹבֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים כְּדַרְכָּהּ וַאֲפִלּוּ עָשָׂה דֶּרֶךְ בְּזָיוֹן חַיָּב. כֵּיצַד. הַפּוֹעֵר עַצְמוֹ לִפְעוֹר כְּדֵי לְבַזּוֹתוֹ אוֹ זָרַק אֶבֶן לְמַרְקוּלִיס כְּדֵי לְבַזּוֹתוֹ הוֹאִיל וַעֲבוֹדָתוֹ בְּכָךְ חַיָּב. וּמֵבִיא קָרְבָּן עַל שִׁגְגָתוֹ:

ו הָעוֹבֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים מֵאַהֲבָה כְּגוֹן שֶׁחָשַׁק בְּצוּרָה זוֹ מִפְּנֵי מְלַאכְתָּהּ שֶׁהָיְתָה נָאָה בְּיוֹתֵר. אוֹ שֶׁעֲבָדָהּ מִיִּרְאָתוֹ לָהּ שֶׁמָּא עִרַע לוֹ כְּמוֹ שֶׁהֵן מְדַמִּים עוֹבְדֶיהָ שֶׁהִיא מֵיטִיבָה וּמְרֵעָה. אִם קִבְּלָהּ עָלָיו בֵּאלוֹהַּ חַיָּב סְקִילָה וְאִם עֲבָדָהּ דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתָהּ אוֹ בְּאַחַת מֵאַרְבַּע עֲבוֹדוֹת מַאֲהֵבָה אוֹ מִיִּרְאָה פָּטוּר. הַמְנַפֵּף עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְהַמְנַשֵּׁק לָהּ וְהַמְכַבֵּד וְהַמְרַבֵּץ לְפָנֶיהָ וְהַמַּרְחִיץ לָהּ וְהַסָּךְ וְהַמַּלְבִּישׁ וְהַמַּנְעִיל וְכָל כַּיּוֹצֵא בְּדִבְרֵי כָּבוֹד הָאֵלּוּ עוֹבֵר בְּלֹא תַּעֲשֶׂה שֶׁנֶּאֱמַר וְלֹא תַעֲבְדֵם, וּדְבָרִים אֵלּוּ בִּכְלַל עֲבוֹדָה הֵן. וְאַף עַל פִּי כֵן אֵינוֹ לוֹקֶה עַל אַחַת מֵהֶן לְפִי שֶׁאֵינָן בְּפֵרוּשׁ. וְאִם הָיְתָה דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתָהּ בְּאֶחָד מִכָּל הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ וַעֲשָׂהוּ לְעֲבָדָהּ חַיָּב:

ז יָשַׁב לוֹ קוֹץ בְּרַגְלוֹ לִפְנֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים לֹא יִשְׁחֹז וְיִטְלֶנּוּ מִפְּנֵי שֶׁנִּרְאֶה כְּמִשְׁתַּחֲוֶה לָהּ. נִתְפַּזְּרוּ לוֹ מָעוֹת בְּפָנֶיהָ לֹא יְשַׁחֵז וְיִטְלֵם מִפְּנֵי שֶׁנִּרְאֶה כְּמִשְׁתַּחֲוֶה לָהּ אֶלָּא יֵשֵׁב וְאַחַר כָּךְ יִטֹּל:

ח פַּרְצוּפוֹת הַמְקֻלְחוֹת מַיִם בִּפְנֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים לֹא יַנִּיחַ פָּיו עַל פִּיהֶם וְיִשְׁתֶּה מִפְּנֵי שֶׁנִּרְאֶה כְּמְנַשֵּׁק לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים:

ט הָעוֹשֶׂה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים לְעַצְמוֹ אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָשָׂאהּ בְּיָדוֹ וְלֹא עֲבָדָהּ לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כ ד) "לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פֶּסֶל וְכָל תְּמוּנָה". וְכֵן הָעוֹשֶׂה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בְּיָדוֹ לַאֲחֵרִים אֲפִלּוּ עָשָׂאהּ לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט ד) "וֵאלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם". לְפִיכָךְ הָעוֹשֶׂה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בְּיָדוֹ לְעַצְמוֹ לוֹקֶה שְׁתַּיִם:

י אָסוּר לַעֲשׂוֹת צוּרוֹת לְנוֹי וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כ כ) "לֹא תַעֲשׂוּן אִתִּי" כְּלוֹמַר צוּרוֹת שֶׁל כֶּסֶף וְזָהָב שֶׁאֵינָם אֶלָּא לְנוֹי כְּדֵי שֶׁלֹּא יִטְעוּ בָּהֶן הַטּוֹעִים וִידַמּוּ שֶׁהֵם לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. וְאֵין אִסּוּר לְצוּר לְנוֹי אֶלָּא צוּרַת הָאָדָם בִּלְבָד. לְפִיכָךְ אֵין

מְצַיְּרִים לֹא בְּעֵץ וְלֹא בְּסִיד וְלֹא בְּאֶבֶן צוּרַת הָאָדָם. וְהוּא שֶׁתִּהְיֶה הַצּוּרָה בּוֹלֶטֶת כְּגוֹן הַצִּיּוּר וְהַכִּיּוּר שֶׁבַּטְּרַקְלִין וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן וְאִם צָר לוֹקֶה. אֲבָל אִם הָיְתָה הַצּוּרָה מֻשְׁקַעַת אוֹ צוּרָה שֶׁל סַמָּנִין כְּגוֹן הַצּוּרוֹת שֶׁעַל גַּבֵּי הַלּוּחוֹת וְהַטַּבְלִיּוֹת אוֹ צוּרוֹת שֶׁרוֹקְמִין בָּאָרִיג הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרוֹת:

יא טַבַּעַת שֶׁיֵּשׁ עָלֶיהָ חוֹתָם שֶׁהוּא צוּרַת אָדָם אִם הָיְתָה הַצּוּרָה בּוֹלֶטֶת אָסוּר לְהַנִּיחָהּ וּמֻתָּר לַחְתֹּם בָּהּ. וְאִם הָיְתָה הַצּוּרָה שׁוֹקַעַת מֻתָּר לְהַנִּיחָהּ וְאָסוּר לַחְתֹּם בָּהּ מִפְּנֵי שֶׁהַנָּחָתָם תַּעֲשֶׂה בּוֹ הַצּוּרָה בּוֹלֶטֶת. וְכֵן אָסוּר לְצוּר דְּמוּת חַמָּה וּלְבָנָה כּוֹכָבִים מַזָּלוֹת וּמַלְאָכִים שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כ כ) "לֹא תַעֲשׂוּן אִתִּי" (גמרא ראש השנה כד ב) "לֹא תַעֲשׂוּן כְּדִמּוּת שְׁמָשַׁי הַמְשַׁמְּשִׁין לְפָנַי בַּמָּרוֹם" וְאַפִּלּוּ עַל הַלּוּחַ. צוּרוֹת הַבְּהֵמוֹת וּשְׁאָר נֶפֶשׁ חַיָּה חוּץ מִן הָאָדָם וְצוּרוֹת הָאִילָנוֹת וּדְשָׁאִים וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן מֻתָּר לְצוּר אוֹתָם וַאֲפִלּוּ הָיְתָה הַצּוּרָה בּוֹלֶטֶת:

פרק ד

א מַדִּיחֵי עִיר מִיִּשְׂרָאֵל הֲרֵי אֵלּוּ נִסְקָלִין אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָבְדוּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֶלָּא הִדִּיחוּ אֶת יוֹשְׁבֵי עִירָם עַד שֶׁעָבְדוּ אוֹתָהּ. וְאַנְשֵׁי הָעִיר הַמַּדָּחִין נֶהֱרָגִין בְּסַיִף וְהוּא שֶׁעָבְדוּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אוֹ שֶׁקִּבְּלוּהָ עֲלֵיהֶם בֶּאֱלוֹהַּ. וְאֵזֶהָרָה לַמַּדִּיחַ מִנַּיִן שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יִשָּׁמַע עַל פִּיךָ:

ב אֵין הָעִיר נַעֲשֵׂית עִיר הַנִּדַּחַת עַד שֶׁיְּהֵיוּ מַדִּיחֶיהָ מִתּוֹכָהּ וּמֵאוֹתוֹ הַשֵּׁבֶט שֶׁנֶּאֱמַר מִקִּרְבֶּךָ (דברים יג יד) "וַיַּדִּיחוּ אֶת יוֹשְׁבֵי עִירָם". וְעַד שֶׁיְּהֵיוּ מַדִּיחֶיהָ שְׁנַיִם אוֹ יֶתֶר עַל שְׁנַיִם שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יד) "יָצְאוּ אֲנָשִׁים בְּנֵי בְלִיַּעַל וַיַּדִּיחוּ אֶת יֹשְׁבֵי עִירָם". וְעַד שֶׁיַּדִּיחוּ רַבָּה. וְיִהְיוּ הַמַּדִּחִין מִמַּאָה וְעַד רֻבּוֹ שֶׁל שֵׁבֶט. אֲבָל אִם הֵדִּיחַ רֻבּוֹ שֶׁל שֵׁבֶט דָּנִין אוֹתָם כִּיחִידִים שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג טז) "יֹשְׁבֵי הָעִיר" לֹא כְּפָר קָטָן וְלֹא כְּרַךְ גָּדוֹל. וְכָל פָּחוֹת מִמַּאָה כְּפָר קָטָן. וְרֻבּוֹ שֶׁל שֵׁבֶט כְּרַךְ גָּדוֹל. וְכֵן אִם הִדִּיחוּהָ נָשִׁים אוֹ קְטַנִּים אוֹ שֶׁהִדִּיחָהּ יָחִיד אוֹ שֶׁהֶדִּיחָה מְעוּטָהּ אוֹ שֶׁהֶדִּיחוּ מֵאֵלֵּיהֶן אוֹ שֶׁהָיוּ מַדִּיחֶיהָ מְחוּצָה לָהּ אֵין דָּנִין בָּהּ דִּין עִיר הַנִּדַּחַת אֶלָּא הֲרֵי הֵן כִּיחִידִים שֶׁעָבְדוּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְסוֹקְלִין כָּל מִי שֶׁעָבַד וּמְמוֹנָן לְיוֹרְשֵׁיהֶן כִּשְׁאָר הֲרוּגֵי בֵּית דִּין:

ג אֵין דָּנִין עִיר הַנִּדַּחַת אֶלָּא בְּבֵית דִּין שֶׁל אֶחָד וְשִׁבְעִים שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יז ה) "וְהוֹצֵאתָ אֶת הָאִישׁ הַהוּא אוֹ אֶת הָאִשָּׁה הַהִיא אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֶל שְׁעָרֶיךָ", יְחִידִים נֶהֱרָגִים בְּבֵית דִּין שֶׁל כָּל שַׁעַר וְשַׁעַר וְאֵין הַמְרֻבִּים נֶהֱרָגִין אֶלָּא בְּבֵית דִּין הַגָּדוֹל:

ד אֵין אַחַת מֵעָרֵי מִקְלָט נַעֲשֵׂית עִיר הַנִּדַּחַת שֶׁנֶּאֱמַר ((דברים יז ב) "בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ") [בְּאַחַת עָרֶיךָ]. וְלֹא יְרוּשָׁלַיִם נַעֲשֵׂית עִיר הַנִּדַּחַת לְפִי שֶׁלֹּא נִתְחַלְּקָה לִשְׁבָטִים. וְאֵין עוֹשִׂין עִיר

הַנִּדָּחַת בַּסְּפָר כְּדֵי שֶׁלֹּא יִכָּנְסוּ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וְיַחֲרִיבוּ אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְאֵין בֵּית דִּין אֶחָד עוֹשֶׂה שָׁלֹשׁ עֲיָרוֹת הַנִּדָּחוֹת זוֹ בְּצַד זוֹ. אֲבָל אִם הָיוּ מְרֻחָקוֹת עוֹשֶׂה:

ה אֵין עוֹשִׂין עִיר הַנִּדַּחַת עַד שֶׁיַּדִּיחוּהָ בַּלְשׁוֹן רַבִּים וְיֹאמְרוּ לָהֶן נֵלֵךְ וְנַעֲבֹד אוֹ נֵלֵךְ וְנִזְבַּח אוֹ נֵלֵךְ וְנַקְטִיר אוֹ נֵלֵךְ וּנְנַסֵּךְ אוֹ נֵלֵךְ וְנִשְׁתַּחֲוֶה אוֹ נֵלֵךְ וּנְקַבֵּל בֶּאֱלוֹהַּ וְהֵם שׁוֹמְעִים וְעָבְדוּ אוֹתָהּ דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתָהּ אוֹ בְּאַחַת מֵאַרְבַּע עֲבוֹדוֹת אוֹ שֶׁקִּבְּלוּהָ בֶּאֱלוֹהַּ. עִיר הַנִּדַּחַת שֶׁלֹּא נִתְקַיְּמוּ בָּהּ וּבְמַדִּיחֶיהָ כָּל הַתְּנָאִים הָאֵלּוּ הֵיאַךְ עוֹשִׂים לָהֶם, מַתְרִין וּמְעִידִין בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶן שֶׁעָבַד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְסוֹקְלִין אוֹתָם כְּיָחִידִים שֶׁעָבְדוּ וּמָמוֹנָם לְיוֹרְשֵׁיהֶם:

ו וְהֵיאַךְ דִּין עִיר הַנִּדַּחַת. בִּזְמַן שֶׁתִּהְיֶה רְאוּיָה לְהֵעָשׂוֹת עִיר הַנִּדַּחַת. בֵּית דִּין הַגָּדוֹל שׁוֹלְחִין וְדוֹרְשִׁין וְחוֹקְרִין עַד שֶׁיֵּדְעוּ בְּרְאָיָה בְּרוּרָה שֶׁהַדִּחָה כָּל הָעִיר אוֹ רֻבָּהּ וְחָזְרוּ לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. אַחַר כָּךְ שׁוֹלְחִים לָהֶם שְׁנֵי תַּלְמִידֵי חֲכָמִים לְהַזְהִירָם וּלְהַחֲזִירָם. אִם חָזְרוּ וְעָשׂוּ תְּשׁוּבָה מוּטָב וְאִם יַעַמְדוּ בְּאִוַּלְתָּן בֵּית דִּין מְצַוִּין לְכָל יִשְׂרָאֵל לַעֲלוֹת עֲלֵיהֶן לַצָּבָא וְהֵן צָרִין עֲלֵיהֶם וְעוֹרְכִין עִמָּהֶן מִלְחָמָה עַד שֶׁתִּבָּקַע הָעִיר. כְּשֶׁתִּבָּקַע מֵיָּד מַרְבִּין לָהֶם בָּתֵּי דִינִין וְדָנִים אוֹתָם. כָּל מִי שֶׁבָּאוּ עָלָיו שְׁנֵי עֵדִים שֶׁעָבַד כּוֹכָבִים אַחַר שֶׁהִתְרוּ אוֹתוֹ מַפְרִישִׁין אוֹתוֹ. נִמְצְאוּ כָּל הָעוֹבְדִים מִעוּטָהּ סוֹקְלִין אוֹתָן וּשְׁאָר הָעִיר נִצּוֹל. נִמְצְאוּ רֻבָּהּ מַעֲלִין אוֹתָן לְבֵית דִּין הַגָּדוֹל וְגוֹמְרִין שָׁם דִּינָם וְהוֹרְגִין כָּל אֵלּוּ שֶׁעָבְדוּ בְּסֵיף. וּמִכֵּין אֶת כָּל נֶפֶשׁ אָדָם אֲשֶׁר בָּהּ לְפִי חֶרֶב טַף וְנָשִׁים אִם הַדִּחָה כֻּלָּהּ. וְאִם נִמְצְאוּ הָעוֹבְדִים רֻבָּהּ מַכִּים אֶת כָּל הַטַּף וְנָשִׁים שֶׁל עוֹבְדִים לְפִי חֶרֶב. וּבֵין שֶׁהַדִּחָה כֻּלָּהּ בֵּין שֶׁהַדִּחָה רֻבָּהּ סוֹקְלִין אֶת מַדִּיחֶיהָ וּמְקַבְּצִין כָּל שְׁלָלָהּ אֶל תּוֹךְ רְחוֹבָהּ. אֵין לָהּ רְחוֹב עוֹשִׂין לָהּ רְחוֹב. הָיָה רְחוֹבָהּ חוּצָה לָהּ בּוֹנִין חוֹמָה חוּץ מִמֶּנּוּ עַד שֶׁיִּכָּנֵס לְתוֹכָהּ שֶׁנֶּאֱמַר אֶל תּוֹךְ רְחֹבָהּ. וְהוֹרְגִין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר בָּהּ וְשׂוֹרְפִין אֶת כָּל שְׁלָלָהּ עִם הַמְּדִינָה בָּאֵשׁ. וּשְׂרַפְתָּהּ מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יז) "וְשָׂרַפְתָּ בָאֵשׁ אֶת הָעִיר וְאֶת כָּל שְׁלָלָהּ":

ז נִכְסֵי הַצַּדִּיקִים שֶׁבְּתוֹכָהּ וְהֵם שְׁאָר יוֹשְׁבֵי הָעִיר שֶׁלֹּא הֻדְּחוּ עִם רֻבָּהּ נִשְׂרָפִין בְּכְלַל שְׁלָלָהּ הוֹאִיל וְיָשְׁבוּ שָׁם מְמוֹנָן אָבַד. וְכָל הַנֶּהֱנֶה מִמֶּנָּה בְּכָל שֶׁהוּא לוֹקֶה אַחַת שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יח) "וְלֹא יִדְבַּק בְּיָדְךָ מְאוּמָה מִן הַחֵרֶם":

ח וְעִיר הַנִּדַּחַת שֶׁהוּזְמוּ עֵדֶיהָ כָּל הַמַּחֲזִיק בְּנְכָסֶיהָ זָכָה וּמֻתָּר לֵהָנוֹת בּוֹ שֶׁהֲרֵי הוּזְמוּ. וְלָמָּה זָכָה בָּהּ שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּבָר הִפְקִיר מָמוֹנוֹ מִשָּׁעָה שֶׁנִּגְמַר דִּינוֹ. וְאֵינָהּ נִבְנֵית לְעוֹלָם וְכָל הַבּוֹנֶה אוֹתָהּ לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יז) "לֹא תִבָּנֶה עוֹד". וּמֻתָּר לַעֲשׂוֹתָהּ גִּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים שֶׁנֶּאֱמַר לֹא תִבָּנֶה עוֹד לֹא תִבָּנֶה מְדִינָה כְּמוֹ שֶׁהָיְתָה:

ט שֶׁיֵּרָא הָעוֹבֶרֶת מִמָּקוֹם לְמָקוֹם אִם עָבְרָה בָּעִיר הַנִּדַּחַת וְהֻדְּחָה עִמָּהּ. אִם שָׁהֲתָה שָׁם שִׁלשִׁים יוֹם נֶהֱרָגִין בְּסַיִף וּמָמוֹנָם אָבֵד וְאִם לָאוּ הֵן בִּסְקִילָה וּמָמוֹנָם לְיוֹרְשֵׁיהֶן:

י נִכְסֵי אֲנַשֵּׁי מְדִינָה אַחֶרֶת שֶׁהָיוּ מֻפְקָדִין בְּתוֹכָהּ אַף עַל פִּי שֶׁקִּבְּלוּ עֲלֵיהֶן אַחֲרִיוּת אֵין נִשְׂרָפִין אֶלָּא יַחְזְרוּ לְבַעֲלֵיהֶן שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יז) "שְׁלָלָהּ" וְלֹא שְׁלַל חֲבֵרְתָּהּ. נִכְסֵי הָרְשָׁעִים שֶׁהֻדְּחוּ שֶׁהָיוּ מֻפְקָדִין בִּמְדִינָה אַחֶרֶת אִם נִקְבְּצוּ עִמָּהּ נִשְׂרָפִין בְּכֻלָּהּ וְאִם לָאוּ אֵין מְאַבְּדִים אוֹתָם אֶלָּא יִנָּתְנוּ לְיוֹרְשֵׁיהֶם:

יא בְּהֵמָה חֲצִיָּהּ שֶׁל עִיר הַנִּדַּחַת וְחֶצְיָהּ שֶׁל עִיר אַחֶרֶת שֶׁהָיְתָה בְּתוֹכָהּ הֲרֵי זוֹ אֲסוּרָה. וְעִסָּה שֶׁהִיא כֵּן מֻתֶּרֶת לְפִי שֶׁאֶפְשָׁר לְחַלְּקָהּ:

יב בְּהֵמָה שֶׁל עִיר הַנִּדַּחַת שֶׁנִּשְׁחֲטָה אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה כְּשׁוֹר הַנִּסְקָל שֶׁנִּשְׁחַט. שִׂעַר הָרֹאשׁ בֵּין שֶׁל אֲנָשִׁים בֵּין שֶׁל נָשִׁים שֶׁגָּבַהּ מֵהֶתֵּר בַּהֲנָאָה אֲבָל שֶׁל פֵּאָה נָכְרִית הֲרֵי הוּא מִכְּלַל שְׁלָלָהּ וְאָסוּר:

יג פֵּרוֹת הַמְחֻבָּרִין שֶׁבְּתוֹכָהּ מֻתָּרִין שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יז) "תִּקְבֹּץ" (דברים יג יז) "וְשָׂרַפְתָּ" מִי שֶׁאֵינוֹ מְחֻסָּר אֶלָּא קִבּוּץ וּשְׂרֵפָה יָצְאוּ פֵּרוֹת הַמְחֻבָּרִין שֶׁהֵן מְחֻסָּרִין תְּלִישָׁה וְקִבּוּץ וּשְׂרֵפָה. וְהוּא הַדִּין לִשְׂעַר הָרֹאשׁ וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר הָאֵילָנוֹת עַצְמָן שֶׁהֵן מֻתָּרִים וַהֲרֵי הֵן שֶׁל יוֹרְשֵׁיהֶם. הַהֶקְדֵּשׁוֹת שֶׁבְּתוֹכָהּ קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ יָמוּתוּ [שֶׁנֶּאֱמַר] זָבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה. קָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת יִפָּדוּ וְאַחַר כָּךְ שׁוֹרְפִין אוֹתָן שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יז) "שְׁלָלָהּ" וְלֹא שְׁלַל שָׁמַיִם:

יד הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר שֶׁבְּתוֹכָהּ תְּמִימִים הֲרֵי הֵן קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ וְיָמוּתוּ. וּבַעֲלֵי מוּמִים הֲרֵי הֵן בְּכָלַל בְּהֶמְתָּהּ וְנֶהֱרָגִין. הַתְּרוּמוֹת שֶׁבְּתוֹכָהּ אִם הִגִּיעוּ לְיַד כֹּהֵן יֵרָקְבוּ מִפְּנֵי שֶׁהֵם נִכְסֵיהֶן. וְאִם עָדַיִן הֵן בְּיַד יִשְׂרָאֵל יִנָּתְנוּ לְכֹהֵן שֶׁל מְדִינָה אַחֶרֶת מִפְּנֵי שֶׁהֵן נִכְסֵי שָׁמַיִם וּקְדֻשָּׁתָן קְדֻשַּׁת הַגּוּף:

טו מַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְכֶסֶף מַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ שֶׁבְּתוֹכָהּ הֲרֵי אֵלּוּ יִגָּנְזוּ:

טז כָּל הָעוֹשֶׂה דִּין בְּעִיר הַנִּדַּחַת הֲרֵי זֶה כְּמַקְרִיב עוֹלָה כְּלִיל שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יז) "כְּלִיל לַה' אֱלֹהֶיךָ". וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁמְּסַלֵּק חָרוֹן אַף מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יח) "לְמַעַן יָשׁוּב ה' מֵחֲרוֹן אַפּוֹ". וּמֵבִיא עֲלֵיהֶם בְּרָכָה וְרַחֲמִים שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יח) "וְנָתַן לְךָ רַחֲמִים וְרִחַמְךָ וְהִרְבֶּךָ":

פרק ה

א הַמֵּסִית אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בֵּין אִישׁ בֵּין אִשָּׁה הֲרֵי זֶה נִסְקָל אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָבַד הַמֵּסִית וְלֹא הַמּוּסָת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁהוֹרָהוּ לַעֲבֹד. בֵּין שֶׁהָיָה הַמֵּסִית הֶדְיוֹט בֵּין שֶׁהָיָה נָבִיא בֵּין שֶׁהָיָה הַמּוּסָת יָחִיד אִישׁ אוֹ אִשָּׁה אוֹ יְחִידִים מִיתָתוֹ בִּסְקִילָה:

ב הַמַּסִּית אֶת רַבּ אַנְשֵׁי הָעִיר הֲרֵי זֶה מַדִּיחַ וְאֵינוֹ נִקְרָא מַסִּית. הָיָה זֶה שֶׁהִדִּיחַ רֹב הָעִיר נָבִיא מִיתָתוֹ בִּסְקִילָה וְהַנִּדָּחִים הֲרֵי הֵן כִּיחִידִים וְאֵינָם כְּאַנְשֵׁי עִיר הַנִּדַּחַת עַד שֶׁיִּהְיוּ הַמַּדִּיחִים שְׁנַיִם. וְאֶחָד הָאוֹמֵר אָמְרָה לִי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים עִבְדוּהָ. אוֹ שֶׁאָמַר אָמַר לִי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עִבְדוּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הֲרֵי זֶה נָבִיא שֶׁהִדִּיחַ. וְאִם הֶדִּחוּ אַחֲרָיו רֹב הָעִיר נִסְקָל. הַמַּסִּית שֶׁהִסִּית בֵּין בִּלְשׁוֹן רַבִּים בֵּין בִּלְשׁוֹן יָחִיד הֲרֵי זֶה נִסְקָל. כֵּיצַד. הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ אֶעֱבֹד כּוֹכָבִים אֵלֵךְ וְאֶעֱבֹד נֵלֵךְ וְנַעֲבֹד בַּעֲבוֹדָה פְּלוֹנִית שֶׁדֶּרֶךְ אוֹתָהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים לְהֵעָבֵד בָּהּ. אֶזְבַּח אֵלֵךְ וְאֶזְבַּח נֵלֵךְ וְנִזְבַּח. אֲקַטֵּר אֵלֵךְ וַאֲקַטֵּר נֵלֵךְ וּנְקַטֵּר. אֲנַסֵּךְ אֵלֵךְ וַאֲנַסֵּךְ נֵלֵךְ וּנְנַסֵּךְ. אֶשְׁתַּחֲוֶה אֵלֵךְ וְאֶשְׁתַּחֲוֶה נֵלֵךְ וְנִשְׁתַּחֲוֶה הֲרֵי זֶה מַסִּית. הַסִּית לִשְׁנַיִם הֲרֵי הֵן עֵדָיו וְהֵן מְבִיאִין אוֹתוֹ לְבֵית דִּין וּמְעִידִין עָלָיו שֶׁכָּךְ אָמַר לָהֶן וְסוֹקְלִין אוֹתוֹ:

ג וְאֵין הַמַּסִּית צָרִיךְ הַתְרָאָה. אָמַר לְאֶחָד הוּא אוֹמֵר יֵשׁ לִי חֲבֵרִים רוֹצִים בְּכָךְ וּמַעֲרִים עָלָיו עַד שֶׁיָּסִית בִּפְנֵי שְׁנַיִם כְּדֵי לְהָרְגוֹ. אִם לֹא רָצָה הַמַּסִּית לְהָסִית לִשְׁנַיִם מִצְוָה לְהַכְמִין לוֹ. כָּל חַיָּבֵי מִיתוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה אֵין מַכְמִינִין עֲלֵיהֶן חוּץ מִזֶּה. כֵּיצַד מַכְמִינִין לוֹ. הַמּוֹסֶת מֵבִיא שְׁנַיִם וּמַעֲמִידָן בְּמָקוֹם אָפֵל כְּדֵי שֶׁיִּרְאוּ הַמַּסִּית וְיִשְׁמְעוּ דְּבָרָיו וְלֹא יִרְאֶה אוֹתָם, וְהוּא אוֹמֵר לַמַּסִּית אֱמֹר מַה שֶּׁאָמַרְתָּ לִי בְּיִחוּד, וְהוּא אוֹמֵר לוֹ, וְהַמּוֹסֶת מְשִׁיבוֹ הֵיאַךְ נַנִּיחַ אֶת אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וְנֵלֵךְ וְנַעֲבֹד אֶת הָעֵצִים וְאֶת הָאֲבָנִים. אִם חָזַר בּוֹ אוֹ שָׁתַק פָּטוּר. וְאִם אָמַר לוֹ כָּךְ הִיא חוֹבָתֵנוּ וְכָךְ יָפֶה לָנוּ, הָעוֹמְדִים שָׁם בְּרָחוֹק מְבִיאִין אוֹתוֹ לְבֵית דִּין וְסוֹקְלִים אוֹתוֹ:

ד מִצְוָה בְּיַד הַמּוֹסֶת לְהָרְגוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג י) "יָדְךָ תִּהְיֶה בּוֹ בָּרִאשׁוֹנָה לַהֲמִיתוֹ" וְגוֹ'. וְאָסוּר לַמּוֹסֶת לֶאֱהֹב אֶת הַמַּסִּית שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג ט) "לֹא תֹאבֶה לוֹ". וּלְפִי שֶׁנֶּאֱמַר בְּשׂוֹנֵא (שמות כג ה) "עָזֹב תַּעֲזֹב עִמּוֹ" יָכוֹל אַתָּה עוֹזֵב לָזֶה תַּלְמוּד לוֹמַר (דברים יג ט) "וְלֹא תִשְׁמַע אֵלָיו". וּלְפִי שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט טז) "וְלֹא תַעֲמֹד עַל דַּם רֵעֶךָ" יָכוֹל אִי אַתָּה עוֹמֵד עַל דָּמוֹ שֶׁל זֶה תַּלְמוּד לוֹמַר (דברים יג ט) "וְלֹא תָחוֹס עֵינְךָ". וְאָסוּר לְמוֹסֶת לִלְמֹד עָלָיו זְכוּת שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג ט) "וְלֹא תַחְמֹל". וְאִם יָדַע לוֹ חוֹבָה אֵינוֹ רַשַּׁאי לִשְׁתֹּק מִמֶּנָּה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג ט) "וְלֹא תְכַסֶּה עָלָיו". וְאַזְהָרָה לְהֶדְיוֹט הַמַּסִּית מִנַּיִן שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג יב) "וְכָל יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ":

ה הַמַּסִּית אֲחֵרִים לְעָבְדוֹ וְאָמַר לָהֶם עִבְדוּנִי אִם עֲבַדוּהוּ נִסְקָל וְאִם לֹא עֲבָדוּהוּ אַף עַל פִּי שֶׁקִּבְּלוּ מִמֶּנּוּ וְאָמְרוּ הֵן אֵינוֹ נִסְקָל. אֲבָל אִם הֵסִית לַעֲבוֹדַת אִישׁ אַחֵר אוֹ לִשְׁאָר מִינֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אִם קִבֵּל מִמֶּנּוּ וְאָמַר הֵן נֵלֵךְ וְנַעֲבֹד אַף עַל פִּי שֶׁעֲדַיִן לֹא עָבַד שְׁנֵיהֶן נִסְקָלִין הַמַּסִּית וְהַמּוֹסֶת שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג ט) "לֹא תֹאבֶה לוֹ וְלֹא תִשְׁמַע אֵלָיו" הָא אִם שָׁמַע וְאָבָה חַיָּב:

ט נָבִיא הַמִּתְנַבֵּא בְּשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים כֵּיצַד. זֶה הָאוֹמֵר אָמְרָה לִי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים פְּלוֹנִית אוֹ כּוֹכָב פְּלוֹנִי שֶׁמִּצְוָה לַעֲשׂוֹת כָּךְ וְכָךְ אוֹ שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת, אֲפִלּוּ כְּוִן אֶת הַהֲלָכָה לְטַמֵּא אֶת הַטָּמֵא וּלְטַהֵר אֶת הַטָּהוֹר, אִם הִתְרוּ בּוֹ בִּפְנֵי שְׁנַיִם הֲרֵי זֶה נֶחְנָק שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח כ) "וַאֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וּמֵת הַנָּבִיא הַהוּא". וְאַזְהָרָה שֶׁלּוֹ מִכְּלָל שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כג יג) "וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תַזְכִּירוּ":

י וְאָסוּר לַעֲרֹךְ דִּין וּתְשׁוּבָה עִם הַמִּתְנַבֵּא בְּשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְאֵין שׁוֹאֲלִין מִמֶּנּוּ אוֹת וּמוֹפֵת. וְאִם עָשָׂה מֵעַצְמוֹ אֵין מַשְׁגִּיחִין עָלָיו וְאֵין מְהַרְהֲרִין בּוֹ. וְכָל הַמְחַשֵּׁב בְּאוֹתוֹת שֶׁלּוֹ שֶׁמָּא אֱמֶת הֵן עוֹבֵר בְּלֹא תַּעֲשֶׂה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יג ד) "לֹא תִשְׁמַע אֶל דִּבְרֵי הַנָּבִיא הַהוּא". וְכֵן נְבִיא הַשֶּׁקֶר מִיתָתוֹ בְּחֶנֶק אַף עַל פִּי שֶׁנִּתְנַבֵּא בְּשֵׁם ה' וְלֹא הוֹסִיף וְלֹא גָּרַע שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח כ) "אַךְ הַנָּבִיא אֲשֶׁר יָזִיד לְדַבֵּר דָּבָר בִּשְׁמִי אֵת אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי" (דברים יח כ) "וּמֵת הַנָּבִיא הַהוּא":

יא אֶחָד הַמִּתְנַבֵּא מַה שֶּׁלֹּא שָׁמַע בְּמַרְאֵה הַנְּבוּאָה אוֹ מִי שֶׁשָּׁמַע דִּבְרֵי נָבִיא חֲבֵרוֹ וְאָמַר שֶׁדָּבָר זֶה לוֹ נֶאֱמַר וְהוּא נִתְנַבֵּא בּוֹ הֲרֵי זֶה נְבִיא שֶׁקֶר וּמִיתָתוֹ בְּחֶנֶק:

יב כָּל הַמּוֹנֵעַ עַצְמוֹ מֵהֲרִיגַת נְבִיא הַשֶּׁקֶר מִפְּנֵי מַעֲלָתוֹ שֶׁהֲרֵי הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַנְּבוּאָה הֲרֵי זֶה עוֹבֵר בְּלֹא תַּעֲשֶׂה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח כב) "לֹא תָגוּר מִמֶּנּוּ". וְכֵן הַמּוֹנֵעַ עַצְמוֹ מִלְּלַמֵּד עָלָיו חוֹבָה אוֹ הַפּוֹחֵד וְיֵרֵא מִדְּבָרָיו הֲרֵי הוּא בִּכְלַל לֹא תָגוּר מִמֶּנּוּ. וְאֵין דִּנִין נְבִיא הַשֶּׁקֶר אֶלָּא בְּבֵית דִּין שֶׁל שִׁבְעִים וְאֶחָד:

יג הַנּוֹדֵר בְּשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְהַנִּשְׁבָּע בָּהּ לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כג יג) "וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תַזְכִּירוּ". אֶחָד הַנִּשְׁבָּע בָּהּ לְעַצְמוֹ וְאֶחָד הַנִּשְׁבָּע בָּהּ לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים. וְאָסוּר לְהַשְׁבִּיעַ הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים בִּירֵאָתוֹ. אֲפִלּוּ לְהַזְכִּיר שֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁלֹּא דֶּרֶךְ שְׁבוּעָה אָסוּר שֶׁנֶּאֱמַר לֹא תַזְכִּירוּ:

יד לֹא יֹאמַר אָדָם לַחֲבֵרוֹ שְׁמֹר לִי בַּצַּד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים פְּלוֹנִית וְכֵיוֹצֵא בָּהּ. וְכָל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הַכְּתוּבָה בְּכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ מֻתָּר לְהַזְכִּיר שְׁמָהּ כְּגוֹן פְּעוֹר וּבֵל וּנְבוֹ וְגַד וְכֵיוֹצֵא בָּהֶן. וְאָסוּר לִגְרֹם לַאֲחֵרִים שֶׁיִּדְרוּ וְשֶׁיְּקַיְּמוּ בְּשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. וְאֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא הַנּוֹדֵר בִּשְׁמָהּ וְהַמְקַיֵּם בִּשְׁמָהּ וְהוּא הַנִּשְׁבָּע בִּשְׁמָהּ:

פרק ו

א הָעוֹשֶׂה אוֹב אוֹ יִדְּעֹנִי בִּרְצוֹנוֹ בְּזָדוֹן חַיָּב כָּרֵת וְאִם הָיוּ שָׁם עֵדִים וְהַתְרָאָה נִסְקָל. הָיָה שׁוֹגֵג מֵבִיא חַטָּאת קְבוּעָה. כֵּיצַד הוּא מַעֲשֵׂה הָאוֹב. זֶה שֶׁהוּא עוֹמֵד וּמַקְטִיר קְטֹרֶת יְדוּעָה וְאוֹחֵז שַׁרְבִיט שֶׁל חֶדֶס בְּיָדוֹ וּמְנִיפוֹ וְהוּא מְדַבֵּר בַּלְּאַט בִּדְבָרִים יְדוּעִים אֶצְלָם עַד שֶׁיִּשְׁמַע

הַשּׁוֹאֵל כְּאִלּוּ אֶחָד מְדַבֵּר עִמּוֹ וּמְשִׁיבוֹ עַל מַה שֶּׁהוּא שׁוֹאֵל בִּדְבָרִים מְתֻחָת הָאָרֶץ בְּקוֹל נָמוּךְ עַד מְאֹד וּכְאִלּוּ אֵינוֹ נִכָּר לְאָזֶן אֶלָּא בְּמַחֲשָׁבָה מַרְגִּישׁ בּוֹ. וְכֵן הַלּוֹקֵחַ גֶּלְגֹּלֶת הַמֵּת וּמַקְטִיר לָהּ וּמְנַחֵשׁ בָּהּ עַד שֶׁיִּשְׁמַע כְּאִלּוּ קוֹל יוֹצֵא מִתֻּחַת שֶׁחְיוֹ שָׁפָל עַד מְאֹד וּמְשִׁיבוֹ. כָּל אֵלּוּ מַעֲשֵׂה אוֹב הֵן וְהָעוֹשֶׂה אֶחָד מֵהֶן נִסְקָל:

ב כֵּיצַד מַעֲשֵׂה הַיִּדְּעֹנִי. מֵניחַ עֶצֶם עוֹף שֶׁשָּׁמוֹ יָדוּעַ בְּפִיו וּמַקְטִיר וְעוֹשֶׂה מַעֲשִׂים אֲחֵרִים עַד שֶׁיִּפֹּל כְּנִכְפֶּה וִידַבֵּר בְּפִיו דְּבָרִים שֶׁעֲתִידִים לִהְיוֹת. וְכָל אֵלּוּ מִינֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הֵן וְאַזְהָרָה שֶׁלָּהֶן מִנַּיִן שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט לא) "אַל תִּפְנוּ אֶל הָאֹבֹת" וְגוֹ':

ג הַנּוֹתֵן מִזַּרְעוֹ לַמֹּלֶךְ בִּרְצוֹנוֹ וּבְזָדוֹן חַיָּב כָּרֵת. בְּשׁוֹגֵג מֵבִיא חַטָּאת קְבוּעָה. וְאִם עָשָׂה בְּעֵדִים וְהַתְרָאָה נִסְקָל שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כ ב) "אֲשֶׁר יִתֵּן מִזַּרְעוֹ לַמֹּלֶךְ מוֹת יוּמָת" וְגוֹ'. וְאַזְהָרָה שֶׁלּוֹ מִנַּיִן שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יח כא) "וּמִזַּרְעֲךָ לֹא תִתֵּן לְהַעֲבִיר לַמֹּלֶךְ" וּלְהַלָּן הוּא אוֹמֵר (דברים יח י) "לֹא יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ וּבִתּוֹ בָּאֵשׁ". כֵּיצַד הָיוּ עוֹשִׂים. מַדְלִיק אֵשׁ גְּדוֹלָה וְלוֹקֵחַ מִקְצָת זַרְעוֹ וּמוֹסְרוֹ לְכֹהֲנֵיהֶם עוֹבְדֵי הָאֵשׁ. וְאוֹתָן הַכֹּהֲנִים נוֹתְנִין הַבֵּן לְאָבִיו אַחַר שֶׁנִּמְסַר בְּיָדָן לְהַעֲבִירוֹ בָּאֵשׁ בִּרְשׁוּתוֹ וַאֲבִי הַבֵּן הוּא שֶׁמַּעֲבִיר בְּנוֹ עַל הָאֵשׁ בִּרְשׁוּת הַכֹּהֲנִים וּמַעֲבִירוֹ בְּרַגְלָיו מִצַּד זֶה לְצַד אַחֵר בְּתוֹךְ הַשַּׁלְהֶבֶת. לֹא שֶׁהוּא שׁוֹרְפוֹ לַמֹּלֶךְ כְּדֶרֶךְ שֶׁשּׁוֹרְפִין בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אַחֶרֶת אֶלָּא בְּהַעֲבָרָה בִּלְבַד הָיְתָה עֲבוֹדָה זוֹ שֶׁשְּׁמָהּ מֹלֶךְ. לְפִיכָךְ הָעוֹשֶׂה עֲבוֹדָה זוֹ לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אַחֶרֶת חוּץ מִמֹּלֶךְ פָּטוּר:

ד אֵינוֹ חַיָּב כָּרֵת אוֹ סְקִילָה עַד שֶׁיִּמְסֹר בְּנוֹ לַמֹּלֶךְ וְיַעֲבִירוֹ בְּרַגְלָיו בָּאֵשׁ דֶּרֶךְ הַעֲבָרָה. מָסַר וְלֹא הֶעֱבִיר וְלֹא מָסַר. אוֹ שֶׁמָּסַר וְהֶעֱבִיר שֶׁלֹּא בְּדֶרֶךְ הַעֲבָרָה פָּטוּר. וְאֵינוֹ חַיָּב עַד שֶׁיִּמְסֹר מִקְצָת זַרְעוֹ וְיַנִּיחַ מִקְצָת שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כ ג) "כִּי מִזַּרְעוֹ נָתַן לַמֹּלֶךְ" מִקְצָתוֹ וְלֹא כֻּלּוֹ:

ה אֶחָד זֶרַע כֶּשֶׂר וְאֶחָד זֶרַע פָּסוּל אֶחָד בָּנָיו וּבְנוֹתָיו בְּנֵיהֶם וּבְנֵי בְּנֵיהֶם עַל כָּל יוֹצְאֵי יֶרֶכוֹ הוּא חַיָּב מִפְּנֵי שֶׁהֵן זַרְעוֹ. אֲבָל אִם הֶעֱבִיר אֶחָיו אוֹ אַחְיוֹתָיו אוֹ אֲבוֹתָיו אוֹ שֶׁהֶעֱבִיר עַצְמוֹ פָּטוּר. הֶעֱבִיר אֶחָד מִזַּרְעוֹ וְהוּא יָשָׁן אוֹ שֶׁהָיָה סוּמָא פָּטוּר:

ו מַצֵּבָה שֶׁאָסְרָה תּוֹרָה הִיא בִּנְיָן שֶׁהַכֹּל מִתְקַבְּצִין אֶצְלָהּ וַאֲפִלּוּ לַעֲבֹד אֶת ה' שֶׁכֵּן הָיָה דֶּרֶךְ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים. שֶׁנֶּאֱמַר (דברים טז כב) "וְלֹא תָקִים לְךָ מַצֵּבָה". וְכָל הַמְּקֹמוֹת מַצֵּבָה לוֹקֶה. וְכֵן אֶבֶן מַשְׂכִּית הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה אַף עַל פִּי שֶׁהוּא מִשְׁתַּחֲוֶה עָלֶיהָ לַשֵּׁם לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כו א) "וְאֶבֶן מַשְׂכִּית לֹא תִתְּנוּ בְּאַרְצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ" מִפְּנֵי שֶׁהָיָה דֶּרֶךְ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים לְהַנִּיחַ אֶבֶן לְפָנֶיהָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ. לְפִיכָךְ אֵין עוֹשִׂין כֵּן לַה'. וְאֵינוֹ לוֹקֶה עַד שֶׁיִּפְשֹׁט יָדָיו וְרַגְלָיו עַל הָאֶבֶן וְנִמְצָא כֻּלּוֹ מֻטָּל עָלֶיהָ שֶׁזּוֹ הִיא הִשְׁתַּחֲוָיָה הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה:

ז בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בִּשְׁאָר (הָאֲרָצוֹת) אֲבָל בַּמִּקְדָּשׁ מֻתָּר לְהִשְׁתַּחֲווֹת עַל הָאֲבָנִים שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כו א) "בְּאַרְצְכֶם", בְּאַרְצָכֶם אִי אַתֶּם מִשְׁתַּחֲוִים עַל הָאֲבָנִים אֲבָל אַתֶּם מִשְׁתַּחֲוִים עַל הָאֲבָנִים הַמְפֻצָּלוֹת בַּמִּקְדָּשׁ. וּמִפְּנֵי זֶה נָהֲגוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לְהַצִּיעַ מַחְצְלָאוֹת בְּבָתֵּי כְּנֵסִיּוֹת הָרְצוּפוֹת בַּאֲבָנִים אוֹ מִינֵי קַשׁ וְתֶבֶן לְהַבְדִּיל בֵּין פְּנֵיהֶם וּבֵין הָאֲבָנִים. וְאִם לֹא מָצָא דָּבָר מַבְדִּיל בֵּינוֹ וּבֵין הָאֶבֶן הוֹלֵךְ לְמָקוֹם אַחֵר וּמִשְׁתַּחֲוֶה אוֹ שׁוֹחֶה עַל צִדּוֹ וּמַטֶּה כְּדֵי שֶׁלֹּא יַדְבִּיק פָּנָיו בָּאֶבֶן:

ח כָּל הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לַה' עַל הָאֲבָנִים הַמְפֻצָּלוֹת בְּלֹא פִּשּׁוּט יָדַיִם וְרַגְלַיִם אֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא מַכִּין אוֹתוֹ מַכַּת מַרְדּוּת. אֲבָל לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֶחָד הִשְׁתַּחֲוָיָה בְּפִשּׁוּט יָדַיִם וְרַגְלַיִם אוֹ בְּלֹא פִּשּׁוּט יָדַיִם וְרַגְלַיִם מִשְּׁעָה שֶׁיִּכְבֹּשׁ פָּנָיו בַּקַּרְקַע נִסְקָל:

ט הַנּוֹטֵעַ אִילָן אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ אוֹ בְּכָל הָעֲזָרָה בֵּין אִילָן סָרָק בֵּין אִילָן מַאֲכָל אַף עַל פִּי שֶׁעָשָׂאוֹ לְנוֹי לַמִּקְדָּשׁ וְיֹפִי לוֹ הֲרֵי זֶה לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים טז כא) "לֹא תִטַּע לְךָ אֲשֵׁרָה כָּל עֵץ אֵצֶל מִזְבַּח ה' אֱלֹהֶיךָ". מִפְּנֵי שֶׁהָיָה זֶה דֶּרֶךְ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים נוֹטְעִין אִילָנוֹת בְּצַד מִזְבֵּחַ שֶׁלָּהּ כְּדֵי שֶׁיִּתְקַבְּצוּ שָׁם הָעָם:

י אָסוּר לַעֲשׂוֹת אַכְסַדְרָאוֹת שֶׁל עֵץ בַּמִּקְדָּשׁ כְּדֶרֶךְ שֶׁעוֹשִׂין בַּחֲצֵרוֹת, אַף עַל פִּי שֶׁהוּא בְּבִנְיָן וְאֵינוֹ עֵץ נָטוּעַ הַרְחָקָה יְתֵרָה הִיא שֶׁנֶּאֱמַר (דברים טז כא) "כָּל עֵץ". אֶלָּא כָּל הָאַכְסַדְרָאוֹת וְהַסְּבָכוֹת הַיּוֹצְאוֹת מִן הַכְּתָלִים שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ שֶׁל אֶבֶן הָיוּ לֹא שֶׁל עֵץ:

פרק ז

א מִצְוַת עֲשֵׂה הִיא לְאַבֵּד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמְשַׁמְּשֶׁיהָ וְכָל הַנַּעֲשֶׂה בִּשְׁבִילָהּ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יב ב) "אַבֵּד תְּאַבְּדוּן אֶת כָּל הַמְּקוֹמוֹת" וְנֶאֱמַר (דברים ז ה) "כִּי אִם כֹּה תַּעֲשׂוּ לָהֶם" וְגוֹ'. וּבְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִצְוָה לְרַדֵּף אַחֲרֵיהָ עַד שֶׁנְּאַבֵּד אוֹתָהּ מִכָּל אַרְצֵנוּ. אֲבָל בְּחוּץ לָאָרֶץ אֵין אָנוּ מְצֻוִּין לְרַדֵּף אַחֲרֶיהָ אֶלָּא כָּל מָקוֹם שֶׁנִּכְבֹּשׁ אוֹתוֹ נְאַבֵּד כָּל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁבּוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יב ג) "וְאִבַּדְתֶּם אֶת שְׁמָם מִן הַמָּקוֹם הַהוּא". בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אַתָּה מְצֻוֶּה לְרַדֵּף אַחֲרֶיהָן וְאִי אַתָּה מְצֻוֶּה לְרַדֵּף אַחֲרֵיהֶן בְּחוּץ לָאָרֶץ:

ב עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמְשַׁמְּשֶׁיהָ וְתִקְרֹבֶת שֶׁלָּהּ וְכָל הַנַּעֲשֶׂה בִּשְׁבִילָהּ אָסוּר בַּהֲנָאָה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ז כו) "וְלֹא תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל בֵּיתֶךָ" וְכָל הַנֶּהֱנֶה בְּאֶחָד מִכָּל אֵלּוּ לוֹקֶה שְׁתַּיִם. אַחַת מִשּׁוּם וְלֹא תָבִיא. וְאַחַת מִשּׁוּם וְלֹא יִדְבַּק בְּיָדְךָ מְאוּמָה מִן הַחֵרֶם:

ג בְּהֵמָה שֶׁהִקְרִיבוּהָ כֻּלָּהּ לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה אֲפִלּוּ פִּרְשָׁהּ וְעַצְמוֹתֶיהָ וְקַרְנֶיהָ וּטְלָפֶיהָ וְעוֹרָהּ הַכֹּל אָסוּר בַּהֲנָאָה. לְפִיכָךְ אִם הָיָה בָּעוֹר סִימָן שֶׁיּוֹדֵעַ בּוֹ שֶׁזֶּה הָעוֹר תִּקְרֹבֶת

עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הוּא כְּגוֹן שֶׁהָיוּ עוֹשִׂים שֶׁקּוֹרְעִים קֶרַע עָגֹל כְּנֶגֶד הַלֵּב וּמוֹצִיאִין הַלֵּב הֲרֵי כָּל אוֹתָן הָעוֹרוֹת שֶׁהֵן כָּךְ אֲסוּרִין בַּהֲנָאָה וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה:

ד מַה בֵּין עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכָבִים לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל. עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכָבִים אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה מִיָּד שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ז כה) "פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ" מְשֻׁפָּסְלוֹ נֶעֱשָׂה לוֹ אֱלוֹהַּ. וְשֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵינָהּ אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה עַד שֶׁתֵּעָבֵד שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כז טו) "וְשָׂם בַּסָּתֶר" עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה לָהּ דְּבָרִים שֶׁבַּסֵּתֶר שֶׁהֵן עֲבוֹדָתָהּ. וּמְשַׁמְּשֵׁי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בֵּין שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכָבִים בֵּין שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵינָן אֲסוּרִין עַד שֶׁיִּשְׁתַּמְּשׁוּ בָּהֶן לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים:

ה הָעוֹשֶׂה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים לַאֲחֵרִים אַף עַל פִּי שֶׁהוּא לוֹקֶה שְׂכָרוֹ מֻתָּר וַאֲפִלּוּ עָשְׂאָהּ לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁהִיא אֲסוּרָה מִיָּד. מִפְּנֵי שֶׁאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת עַד שֶׁתִּגָּמֵר וּמִכּוֹשׁ אַחֲרוֹן שֶׁגּוֹמְרָהּ אֵין בּוֹ שְׁוֵה פְּרוּטָה. הַלּוֹקֵחַ גְּרוּטָאוֹת מִן הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמָצָא בָּהֶן עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. אִם נָתַן מָעוֹת וְלֹא מָשַׁךְ יַחֲזִירֵם לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים. וְכֵן אִם מָשַׁךְ וְלֹא נָתַן מָעוֹת אַף עַל פִּי שֶׁמִּשִּׁיכָה בְּעוֹבֵד כּוֹכָבִים קוֹנָה כְּמֻקָּח טָעוּת הוּא. נָתַן מָעוֹת וּמָשַׁךְ יוֹלִיכֵם לְיָם הַמֶּלַח. וְכֵן עוֹבֵד כּוֹכָבִים וְגֵר שֶׁיָּרְשׁוּ אֶת אֲבִיהֶן עוֹבֵד כּוֹכָבִים יָכוֹל הַגֵּר לוֹמַר לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים טֹל אַתָּה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וַאֲנִי מָעוֹת. טֹל אַתָּה יַיִן נָסֵךְ וַאֲנִי פֵּרוֹת. וְאִם מִשֶּׁבָּאוּ לִרְשׁוּת הַגֵּר אָסוּר:

ו צוּרוֹת שֶׁעָשָׂאוּם עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים לְנוֹי מֻתָּרִין בַּהֲנָאָה וְצוּרוֹת שֶׁעָשָׂאוּם לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֲסוּרִין. כֵּיצַד. כָּל הַצּוּרוֹת הַנִּמְצָאִים בַּכְּפָרִים אֲסוּרִים בַּהֲנָאָה מִפְּנֵי שֶׁחֻזְקָתָן שֶׁלַּעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הֵן עֲשׂוּיִין, וְהַנִּמְצָאוֹת בַּמְּדִינָה אִם הָיוּ עוֹמְדִין עַל פֶּתַח הַמְּדִינָה וְהָיָה בְּיַד הַצּוּרָה צוּרַת מַקֵּל אוֹ צִפּוֹר אוֹ כַּדּוּר אוֹ סַיִף אוֹ עֲטָרָה וְטַבַּעַת חֻזְקָתוֹ שֶׁהוּא לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְאָסוּר בַּהֲנָאָה. וְאִם לְאוֹ הֲרֵי הוּא בְּחֻזְקַת לְנוֹי וּמֻתָּר:

ז צַלְמֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הַנִּמְצָאִים מֻשְׁלָכִים בַּשְּׁוָקִים אוֹ בְּתוֹךְ הַגְּרוּטָאוֹת הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר שִׁבְרֵי צַלְמֵיהֶן. אֲבָל הַמּוֹצֵא יָד מִצּוּרַת כּוֹכָב אוֹ מַזָּל אוֹ רַגְלָהּ אוֹ אֵיבָר מֵאֵיבָרֶיהָ מֻשְׁלָךְ הֲרֵי זֶה אָסוּר בַּהֲנָאָה הוֹאִיל וְיָדַע בְּוַדַּאי שֶׁזֶּה הָאֵיבָר מִן צוּרַת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הַנֶּעֱבֶדֶת הֲרֵי הִיא בְּאִסּוּרָהּ עַד שֶׁיְּוַדַּע לוֹ שֶׁהָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים עוֹבְדֶיהָ בִּשְׁלוּמָהּ:

ח הַמּוֹצֵא כֵּלִים וַעֲלֵיהֶן צוּרַת חַמָּה וּלְבָנָה וּדְרָקוֹן. אִם הָיוּ כְּלֵי כֶּסֶף וְזָהָב אוֹ בִּגְדֵי שָׁנִי אוֹ שֶׁהָיוּ חֲקוּקִים עַל הַנְּזָמִים וְעַל הַטַּבָּעוֹת הֲרֵי אֵלּוּ אֲסוּרִין. וְעַל שְׁאָר הַכֵּלִים מֻתָּרִין מִפְּנֵי שֶׁחֻזְקָתָן לְנוֹי. וְכֵן שְׁאָר הַצּוּרוֹת הַנִּמְצָאוֹת עַל כָּל הַכֵּלִים חֻזְקָתָן לְנוֹי וּמֻתָּרִין:

ט עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמְשַׁמְּשֶׁיהָ וְכָל הַתִּקְרֹבֶת שְׁלָהּ אוֹסְרִים בְּכָל שֶׁהֵן. כֵּיצַד. עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּצוּרוֹת שֶׁל נוֹי אֲפִלּוּ אַחַת בְּכַמָּה אֲלָפִים יוֹלִיךְ הַכֹּל לְיָם הַמֶּלַח. וְכֵן אִם נִתְעָרֵב כּוֹס שֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בְּכַמָּה כּוֹסוֹת אוֹ חֲתִיכָה מִן הַבָּשָׂר (שֶׁנִּתְעָרְבָה) בְּכַמָּה חֲתִיכוֹת יוֹלִיךְ הַכֹּל לְיָם הַמֶּלַח. וְכֵן עוֹר לְבוּב שֶׁנִּתְעָרֵב בְּכַמָּה עוֹרוֹת הַכֹּל אָסוּר בַּהֲנָאָה. עָבַר וּמָכַר

עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אוֹ אֶחָד מִמְּשַׁמְּשֶׁיהָ אוֹ תִּקְרֹבֶת שֶׁלָּהּ הֲרֵי הַדְּמִים אֲסוּרִין בַּהֲנָאָה וְאוֹסְרִין בְּכָל שֶׁהֵן כַּעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ז כו) "וְהָיִיתָ חֵרֶם כָּמֹהוּ" כָּל מַה שֶּׁאַתָּה מֵבִיא מֵעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמִכָּל מְשַׁמְּשֶׁיהָ וְתִקְרְבָתָהּ הֲרֵי הִיא כָּמוֹהָ׃

י עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אוֹ אֲשֵׁרָה שֶׁנִּשְׁרְפָה אֶפְרָהּ אָסוּר בַּהֲנָאָה. וְנַחֲלֶת שֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֲסוּרָה וְהַשַּׁלְהֶבֶת מֻתֶּרֶת מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהּ מַמָּשׁ. סְפֵק עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אָסוּר, סְפֵק סְפֵקָהּ מֻתָּר. כֵּיצַד. כּוֹס שֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁנָּפַל בְּאוֹצָר מָלֵא כּוֹסוֹת כֻּלָּן אֲסוּרִים, מִפְּנֵי שֶׁעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְכָל מְשַׁמְּשֶׁיהָ אוֹסְרִין בְּכָל שֶׁהֵן. פֵּרַשׁ כּוֹס אֶחָד מִן הַתַּעֲרֹבֶת וְנָפַל לְכוֹסוֹת שְׁנַיִם הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין. טַבַּעַת שֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּכַמָּה טַבָּעוֹת וְנָפְלוּ שְׁתַּיִם מֵהֶן לַיָּם הַגָּדוֹל הֻתְּרוּ כֻּלָּן שֶׁאֲנִי אוֹמֵר אוֹתָהּ הַטַּבַּעַת הָיְתָה בְּכָלַל הַשְּׁתַּיִם. נִתְעָרְבָה בְּמֵאָה וְנִתְחַלְּקוּ אַרְבָּעִים לְמָקוֹם אֶחָד וְשִׁשִּׁים לְמָקוֹם אַחֵר וְנָפְלוּ הָאַרְבָּעִים כֻּלָּן לְטַבָּעוֹת אֲחֵרוֹת כֻּלָּן מֻתָּרוֹת שֶׁאֲנִי אוֹמֵר אוֹתָהּ הַטַּבַּעַת הָאֲסוּרָה בָּרֹב הִיא. נָפְלוּ הַשִּׁשִּׁים לְטַבָּעוֹת אֲחֵרוֹת כֻּלָּן אֲסוּרוֹת׃

יא הָאֲשֵׁרָה בֵּין שֶׁהָיְתָה נֶעֱבֶדֶת בֵּין שֶׁהָיְתָה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים מֻנַּחַת תַּחְתֶּיהָ אָסוּר לֵישֵׁב בְּצֵל קוֹמָתָהּ. וּמֻתָּר לֵישֵׁב בְּצֵל הַשָּׂרִיגִים וְהֶעָלִים שֶׁלָּהּ. וְאִם יֵשׁ לוֹ דֶּרֶךְ אַחֶרֶת אָסוּר לוֹ לַעֲבֹר תַּחְתֶּיהָ. וְאִם אֵין שָׁם דֶּרֶךְ אַחֶרֶת עוֹבֵר תַּחְתֶּיהָ כְּשֶׁהוּא רָץ׃

יב אֶפְרוֹחִים שֶׁקִּנְּנוּ בָּהּ וְאֵין צְרִיכִין לְאָמֵן מֻתָּרִין. וְהָאֶפְרוֹחִים וְהַבֵּיצִים שֶׁצְּרִיכִין לְאָמֵן אֲסוּרִין שֶׁהֲרֵי הָאֲשֵׁרָה כְּמוֹ בָּסִיס לָהֶן. וְהַקֵּן עַצְמָהּ שֶׁבְּרֹאשָׁהּ מֻתָּר מִפְּנֵי שֶׁהָעוֹף מֵבִיא עֵצָיו מִמָּקוֹם אַחֵר׃

יג נָטַל מִמֶּנָּה עֵצִים אֲסוּרִים בַּהֲנָאָה. הֵסִיק בָּהֶן אֶת הַתַּנּוּר יוּצָן וְאַחַר כָּךְ יַסִּיק בְּעֵצִים אֲחֵרִים שֶׁל הֶתֵּר וְיֹאפֶה בּוֹ. אָפָה בּוֹ אֶת הַפַּת וְלֹא צִנְּנוֹ הַפַּת אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה. נִתְעָרְבָה בַּאֲחֵרוֹת יוֹלִיךְ דְּמֵי אוֹתָהּ הַפַּת לְיָם הַמֶּלַח כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵהָנֶה בָּהּ וּשְׁאָר הַכְּכָרוֹת מֻתָּרִין׃

יד נָטַל מִמֶּנָּה כַּרְכַּר וְאָרַג בּוֹ אֶת הַבֶּגֶד אָסוּר בַּהֲנָאָה. נִתְעָרֵב בִּבְגָדִים אֲחֵרִים יוֹלִיךְ דְּמֵי אוֹתוֹ הַבֶּגֶד לְיָם הַמֶּלַח וּשְׁאָר כָּל הַבְּגָדִים מֻתָּרִין. וּמֻתָּר לִטַּע תַּחְתֶּיהָ יְרָקוֹת בֵּין בִּימוֹת הַחַמָּה שֶׁהֵן צְרִיכִין לְצֵל. בֵּין בִּימוֹת הַגְּשָׁמִים. מִפְּנֵי שֶׁצֵּל הָאֲשֵׁרָה שֶׁהוּא אָסוּר עִם הַקַּרְקַע שֶׁאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת גּוֹרְמִין לִירָקוֹת אֵלּוּ לִצְמֹחַ וְכָל שֶׁדָּבָר אָסוּר וְדָבָר מֻתָּר גּוֹרְמִין לוֹ הֲרֵי זֶה מֻתָּר בְּכָל מָקוֹם. לְפִיכָךְ שָׂדֶה שֶׁזִּבְּלָהּ בְּזֶבֶל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים מֻתָּר לִזְרֹעַ אוֹתָהּ. וּפָרָה שֶׁפִּטְּמָהּ בִּכְרֵשׁיֵנִי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים תֵּאָכֵל וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה׃

טו בָּשָׂר אוֹ יַיִן אוֹ פֵּרוֹת שֶׁהֻכְנִיסוּם לְהַקְרִיבָם לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים לֹא נֶאֶסְרוּ בַּהֲנָאָה אַף עַל פִּי שֶׁהֻכְנִיסוּם לְבֵית עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים עַד שֶׁיַּקְרִיבוּם לְפָנֶיהָ. הִקְרִיבוּם לְפָנֶיהָ נַעֲשׂוּ תִּקְרֹבֶת

וְאַף עַל פִּי שֶׁחָזְרוּ וְהוֹצִיאוּם הֲרֵי אֵלּוּ אֲסוּרִין לְעוֹלָם. וְכָל הַנִּמְצָא בְּבֵית עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֲפִלּוּ מַיִם וּמֶלַח אָסוּר בַּהֲנָאָה מִן הַתּוֹרָה. וְהָאוֹכֵל מִמֶּנּוּ כָּל שֶׁהוּא לוֹקֶה:

טז הַמּוֹצֵא כְּסוּת וְכֵלִים וּמָעוֹת בְּרֹאשׁ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. אִם מְצָאָן דֶּרֶךְ בְּזָיוֹן הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין וְאִם מְצָאָן דֶּרֶךְ כָּבוֹד הֲרֵי אֵלּוּ אֲסוּרִין. כֵּיצַד. מָצָא כִּיס תָּלוּי בְּצַוָּארוֹ. כְּסוּת מְקֻפֶּלֶת וּמֻנַּחַת עַל רֹאשׁוֹ. כְּלִי כָּפוּי עַל רֹאשׁוֹ הֲרֵי זֶה מֻתָּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא דֶּרֶךְ בְּזָיוֹן וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה. מָצָא בְּרֹאשׁוֹ דָּבָר שֶׁכַּיּוֹצֵא בּוֹ קָרֵב לְגַבֵּי הַמִּזְבֵּחַ הֲרֵי זֶה אָסוּר. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בִּזְמַן שֶׁמְּצָאָן חוּץ לִמְקוֹם עֲבוֹדָתוֹ אֲבָל אִם מְצָאוֹ בִּפְנִים בֵּין דֶּרֶךְ כָּבוֹד בֵּין דֶּרֶךְ בְּזָיוֹן בֵּין דָּבָר הָרָאוּי לִמְזְבֵּחַ בֵּין דָּבָר שֶׁאֵינוֹ רָאוּי כָּל הַנִּמְצָא בִּפְנִים אָסוּר אֲפִלּוּ מַיִם וּמֶלַח. וּפְעוֹר וּמַרְקוּלִיס כָּל הַנִּמְצָא עִמָּהֶן בֵּין בִּפְנִים בֵּין בַּחוּץ אָסוּר בַּהֲנָאָה. וְכֵן אַבְנֵי מַרְקוּלִיס אֲבָן הַנִּרְאֵית שֶׁהִיא עִמּוֹ אָסוּר בַּהֲנָאָה:

יז עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁהָיָה לָהּ מֶרְחָץ אוֹ גִּנָּה נֶהֱנִים בָּהֶם שֶׁלֹּא בְּטוֹבָה וְאֵין נֶהֱנִים בָּהֶם בְּטוֹבָה. הָיָה לָהּ וְלַאֲחֵרִים נֶהֱנִין בָּהֶן אֲפִלּוּ בְּטוֹבַת כֹּהֲנֶיהָ וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתֵּן שָׂכָר:

יח מֶרְחָץ שֶׁיֵּשׁ בָּהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים מֻתָּר לִרְחֹץ בָּהּ מִפְּנֵי שֶׁהִיא נַעֲשֵׂית שָׁם לְנוֹי וְלֹא לְעֲבָדָהּ. שֶׁנֶּאֱמַר אֱלֹהֵיהֶם. בִּזְמַן שֶׁנּוֹהֲגִים בָּהּ מִנְהַג אֱלֹהוּת וְלֹא בִּזְמַן שֶׁמְּבַזִּין אוֹתָן כְּגוֹן זוֹ שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת עַל הַבִּיב וְהַכֹּל מַשְׁתִּינִין בְּפָנֶיהָ. וְאִם הָיְתָה דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתָהּ בְּכָךְ אָסוּר לְכָנֵס בּוֹ:

יט סַכִּין שֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁשְּׁחָטָהּ בָּהּ הֲרֵי זֶה מֻתָּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְקַלְקֵל. וְאִם הָיְתָה בְּהֵמָה מְסֻכֶּנֶת הֲרֵי זוֹ אֲסוּרָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְתַקֵּן וַהֲרֵי זֶה הַתִּקּוּן מֵהֲנָאַת מְשַׁמְּשֵׁי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. וְכֵן אָסוּר לַחְתֹּךְ בָּהּ בְּשָׂר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְתַקֵּן וְאִם חָתַךְ דֶּרֶךְ הֶפְסֵד וְהַשְׁחָתָה מֻתָּר:

פרק ח

א כָּל שֶׁאֵין בּוֹ תִּפְיסַת יַד אָדָם וְלֹא עֲשָׂהוּ אָדָם אַף עַל פִּי שֶׁנַּעֲבַד הֲרֵי זֶה מֻתָּר בַּהֲנָאָה. לְפִיכָךְ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים הָעוֹבְדִים אֶת הֶהָרִים וְאֶת הַגְּבָעוֹת וְאֶת הָאֵילָנוֹת הַנִּטּוּעִין מִתְּחִלָּתָן לְפֵרוֹת וְאֶת הַמַּעְיָנוֹת הַנּוֹבְעִין לְרַבִּים וְאֶת הַבְּהֵמָה הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין בַּהֲנָאָה וּמֻתָּר לֶאֱכֹל אוֹתָן הַפֵּרוֹת שֶׁנַּעֲבְדוּ בִּמְקוֹם גִּדּוּלָן וְאוֹתָהּ הַבְּהֵמָה. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר הַבְּהֵמָה שֶׁהֻקְצַת לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁהִיא מֻתֶּרֶת בַּאֲכִילָה בֵּין שֶׁהֻקְצוּהָ לְעֲבָדָהּ בֵּין שֶׁהֻקְצוּהָ לְהַקְרִיבָהּ הֲרֵי זוֹ מֻתֶּרֶת. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים שֶׁאֵין הַבְּהֵמָה נֶאֱסֶרֶת בְּשֶׁלֹּא עָשָׂה בָּהּ מַעֲשֶׂה לְשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֲבָל עָשָׂה בָּהּ מַעֲשֶׂה כָּל שֶׁהוּא אֲסָרָהּ. כֵּיצַד, כְּגוֹן שֶׁשְּׁחָטָהּ בָּהּ סִימָן לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. עָשָׂה חֲלִיפִין לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֲסָרָהּ. וְכֵן חֲלִיפֵי חֲלִיפִין. מִפְּנֵי שֶׁנַּעֲשִׂים דְּמֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בִּבְהֵמַת עַצְמוֹ. אֲבָל אִם שְׁחָטָהּ בְּהֵמַת חֲבֵרוֹ לַעֲבוֹדַת

כּוֹכָבִים אוֹ הֶחֱלִיפָהּ לֹא נֶאֶסְרָה שֶׁאֵין אָדָם אוֹסֵר דָּבָר שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ. הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לְקַרְקַע עוֹלָם לֹא אֲסָרָהּ. חָפַר בָּהּ בּוֹרוֹת שִׁיחִין וּמְעָרוֹת לְשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֲסָרָהּ:

ב מַיִם שֶׁעָקְרָן הַגַּל וְהִשְׁתַּחֲוָה לָהֶן לֹא אֲסָרָן. נְטָלָן בְּיָדוֹ וְהִשְׁתַּחֲוָה לָהֶן אֲסָרָן. אַבְנֵי הַר שֶׁנִּדַּלְדְּלוּ וַעֲבָדָן בִּמְקוֹמָם מֻתָּרוֹת שֶׁהֲרֵי אֵין בָּהֶן תְּפִיסַת יַד אָדָם:

ג יִשְׂרָאֵל שֶׁזָּקַף לְבֵנָה לְהִשְׁתַּחֲווֹת לָהּ וְלֹא הִשְׁתַּחֲוָה לָהּ וּבָא עוֹבֵד כּוֹכָבִים וְהִשְׁתַּחֲוָה לָהּ אֲסָרָהּ בַּהֲנָאָה שֶׁזִּקִּיפָתָהּ מַעֲשֶׂה. וְכֵן אִם זָקַף בֵּיצָה וּבָא עוֹבֵד כּוֹכָבִים וְהִשְׁתַּחֲוָה לָהּ אֲסָרָהּ. חָתַךְ דְּלַעַת וְכִיּוֵּצָא בָּהּ וְהִשְׁתַּחֲוָה לָהּ אֲסָרָהּ. הִשְׁתַּחֲוָה לַחֲצִי דְּלַעַת וַחֲצִי הָאַחֵר מְעֹרֶה בּוֹ הֲרֵי זֶה אָסוּר מִסָּפֵק שֶׁמָּא זֶה הַחֵצִי כְּמוֹ יָד לַחֵצִי הַנֶּעֱבָד. אֵילָן שֶׁנִּטְעוֹ מִתְּחִלָּה שֶׁיִּהְיֶה נֶעֱבָד אָסוּר בַּהֲנָאָה וְזוֹ הִיא אֲשֵׁרָה הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה. הָיָה אֵילָן נָטוּעַ וּגְדֵעוֹ וּפְסָלוֹ לְשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֲפִלּוּ הִבְרִיךְ וְהִרְכִּיב בְּגוּפוֹ שֶׁל אֵילָן וְהוֹצִיא שְׂרִיגִים כּוֹרֵת אֶת הַשָּׂרִיגִים וְהֵם אֲסוּרִים בַּהֲנָאָה וּשְׁאָר הָאֵילָן מֻתָּר. וְכֵן הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לְאֵילָן אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נָאֲסַר גּוּפוֹ כָּל הַשָּׂרִיגִים וְהֶעָלִים וְהַלּוּלָבִין וְהַפֵּרוֹת שֶׁיּוֹצִיא כָּל זְמַן שֶׁהוּא נֶעֱבָד הֲרֵי אֵלּוּ אֲסוּרִין בַּהֲנָאָה. אֵילָן שֶׁהָיוּ הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים מְשַׁמְּרִין אֶת פֵּרוֹתָיו וְאוֹמְרִים שֶׁהֵם מוּכָנִים לַעֲשׂוֹת שֵׁכָר לְבֵית עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים פְּלוֹנִי וְעוֹשִׂין מֵהֶן שֵׁכָר וְשׁוֹתִים אוֹתוֹ בְּיוֹם חַגָּם הֲרֵי זֶה הָאֵילָן אָסוּר בַּהֲנָאָה מִפְּנֵי שֶׁסְּתָמוֹ שֶׁהוּא אֲשֵׁרָה וּלְפִיכָךְ עוֹשִׂין בְּפֵרוֹתָיו כָּךְ שֶׁזּוֹ הִיא חֻקָּהּ שֶׁל אֲשֵׁרָה:

ד אֵילָן שֶׁמַּעֲמִידִין תַּחְתָּיו עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים כָּל זְמַן שֶׁהִיא תַּחְתָּיו אָסוּר בַּהֲנָאָה. נְטָלָהּ מִתַּחְתָּיו הֲרֵי זֶה מֻתָּר מִפְּנֵי שֶׁאֵין הָאֵילָן עַצְמוֹ נֶעֱבָד וְכֵן הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לְבֵית בָּנוּי הֲרֵי זֶה אָסוּר בַּהֲנָאָה. הָיָה שְׁאוּבָה כּוֹכָבִים מִתְּחִלָּה שֶׁיִּהְיֶה הַבַּיִת עַצְמוֹ נֶעֱבָד וְכֵן הַמִּשְׁתַּחֲוֶה לְבֵית בָּנוּי הֲרֵי זֶה אָסוּר בַּהֲנָאָה. הָיָה בָּנוּי וְסִיְּדוֹ וְכִירוֹ לְשֵׁם עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים עַד שֶׁנִּתְחַדֵּשׁ נוֹטֵל מַה שֶּׁחִדֵּשׁ וְהַחִדּוּשׁ אָסוּר בַּהֲנָאָה מִפְּנֵי שֶׁעֲשָׂאוּהוּ לְעָבְדוֹ וּשְׁאָר הַבַּיִת מֻתָּר. הִכְנִיס עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים לְתוֹךְ הַבַּיִת כָּל זְמַן שֶׁהִיא שָׁם הַבַּיִת אָסוּר בַּהֲנָאָה. הוֹצִיאָהּ הֲתֵר הַבַּיִת. וְכֵן אֶבֶן שֶׁחֲצָבָהּ מִתְּחִלָּה לְעָבְדָהּ אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה. הָיְתָה חֲצוּבָה וְצִיְּרָהּ וְכִיְּרָהּ שֶׁתֵּעָבֵד אֲפִלּוּ צִיֵּר וְכִיֵּר בְּגוּף הָאֶבֶן וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר אִם כִּיֵּר עָלֶיהָ נוֹטֵל מַה שֶּׁחִדֵּשׁ וְהוּא אָסוּר בַּהֲנָאָה הוֹאִיל וְנַעֲשָׂה שֶׁיֵּעָבֵד וּשְׁאָר הָאֶבֶן מֻתָּר:

ה אֶבֶן שֶׁהֶעֱמִיד עָלֶיהָ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הֲרֵי זוֹ אֲסוּרָה כָּל זְמַן שֶׁהִיא עָלֶיהָ. סִלְּקָה הָאֶבֶן מֻתֶּרֶת. מִי שֶׁהָיָה בֵּיתוֹ סָמוּךְ לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְנָפַל אָסוּר לִבְנוֹתוֹ. כֵּיצַד יַעֲשֶׂה. כּוֹנֵס לְתוֹךְ שֶׁלּוֹ וּבוֹנֶה וְאוֹתוֹ הֶרְוַח מִמַּלְאֵהוּ קוֹצִים אוֹ צוֹאָה. כְּדֵי שֶׁלֹּא יַרְחִיב לְבֵית עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. הָיָה הַכֹּתֶל שֶׁלּוֹ וְשֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים יְהוֹן מֻחֱצָה לְמֻחֱצָה, מֻחֱצָה שֶׁלּוֹ מֻתָּר בַּהֲנָאָה וְשֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הַכֹּל אָסוּר בַּהֲנָאָה. אֲבָנָיו עֵצָיו וַעֲפָרוֹ הַכֹּל אָסוּר בַּהֲנָאָה:

ו כֵּיצַד מְאַבֵּד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּשְׁאָר דְּבָרִים הָאֲסוּרִים בְּגִלָּלֵהּ כְּגוֹן מְשַׁמְּשֶׁיהָ וְתִקְרֹבֶת שֶׁלָּהּ. שׁוֹחֵק וְזוֹרֶה לָרוּחַ אוֹ שׁוֹרֵף וּמַטִּיל לְיָם הַמֶּלַח:

ז דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ תִּפְיסַת יַד אָדָם שֶׁנַּעֲבַד כְּגוֹן הָרִים וּבְהֵמָה וְאִילָן אַף עַל פִּי שֶׁהַנַּעֲבָד עַצְמוֹ מֻתָּר בַּהֲנָאָה צִפּוּיוֹ אָסוּר בַּהֲנָאָה וְהַנֶּהֱנֶה בְּכָל שֶׁהוּא מֵהֶן לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ז כה) "לֹא תַחְמֹד כֶּסֶף וְזָהָב עֲלֵיהֶם". וְכָל צִפּוּיֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הֲרֵי הֵן בְּכְלַל מְשַׁמְּשֶׁיהָ:

ח עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים שֶׁבִּטְּלוּהָ קֹדֶם שֶׁתִּבְוֹא לִידֵי יִשְׂרָאֵל הֲרֵי זוֹ מֻתֶּרֶת בַּהֲנָאָה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ז כה) "פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ", כְּשֶׁבָּאוּ לְיָדֵינוּ וְהֵן נוֹהֲגִין בָּהֶם אֱלֹהוּת, אֲבָל אִם בִּטְּלוּם הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין:

ט עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵינָהּ בִּטֵּלָה לְעוֹלָם אֲפִלּוּ הָיָה לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים בָּהּ שֻׁתָּפוּת אֵין בִּטּוּלוֹ מוֹעִיל כְּלוּם אֶלָּא אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה לְעוֹלָם וּטְעוּנָה גְּנִיזָה. וְכֵן עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁבָּאת לְיַד יִשְׂרָאֵל וְאַחַר כָּךְ בִּטְּלָהּ הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים אֵין בִּטּוּלוֹ מוֹעִיל כְּלוּם אֶלָּא אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה לְעוֹלָם. וְאֵין יִשְׂרָאֵל מְבַטֵּל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וַאֲפִלּוּ בִּרְשׁוּת עוֹבֵד כּוֹכָבִים. עוֹבֵד כּוֹכָבִים קָטָן אוֹ שׁוֹטֶה אֵינוֹ מְבַטֵּל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. וְעוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁבִּטֵּל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בֵּין שֶׁלּוֹ בֵּין שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים אֲחֵרִים בְּעַל כָּרְחוֹ אַף עַל פִּי שֶׁאָנְסוֹ יִשְׂרָאֵל עַל כָּךְ הֲרֵי זוֹ בְּטֵלָה. וּבִלְבַד שֶׁיְּהֵא הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים הַמְבַטֵּל עוֹבֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. אֲבָל מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹבֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֵין בִּטּוּלוֹ בִּטּוּל. הַמְבַטֵּל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בְּטֵל מְשַׁמְּשֶׁיהָ. בְּטֵל מְשַׁמְּשֶׁיהָ מְשַׁמְּשֶׁיהָ מֻתָּרִים וְהִיא אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה כְּמוֹ שֶׁהָיְתָה עַד שֶׁיְּבַטְּלֶנָּה. וְתִקְרֹבֶת עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אֵינָהּ בְּטֵלָה לְעוֹלָם:

י כֵּיצַד מְבַטְּלָהּ. קָטַע רֹאשׁ חִטְמָהּ רֹאשׁ אָזְנָהּ רֹאשׁ אֶצְבָּעָהּ פָּחֲסָה בְּפָנֶיהָ אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא חִסְּרָהּ אוֹ שֶׁמְּכָרָהּ לְצוֹרֶף יִשְׂרָאֵל הֲרֵי זוֹ בְּטֵלָה. אֲבָל אִם מִשְׁכְּנָהּ אוֹ מְכָרָהּ לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים אוֹ לְיִשְׂרָאֵל שֶׁאֵינוֹ צוֹרֵף אוֹ שֶׁנָּפְלָה עָלֶיהָ מַפֹּלֶת וְלֹא פִּגָּה. גִּנְבוּהָ לִסְטִים וְלֹא תְּבָעוּהָ. רַקַּק בְּפָנֶיהָ. הִשְׁתִּין בְּפָנֶיהָ. גָּרְרָהּ. זָרַק בָּהּ אֶת הַצּוֹאָה הֲרֵי זוֹ אֵינָהּ בְּטֵלָה:

יא עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁהֻנִּיחוּהָ עוֹבְדֶיהָ בִּשְׁעַת שָׁלוֹם מֻתֶּרֶת בַּהֲנָאָה שֶׁהֲרֵי בִּטְּלוּהָ. בִּשְׁעַת מִלְחָמָה אֲסוּרָה מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הֻנִּיחוּהָ אֶלָּא מִפְּנֵי הַמִּלְחָמָה. עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁנִּשְׁבְּרָה מֵאֵלֶיהָ שְׁבָרֶיהָ אֲסוּרִים בַּהֲנָאָה עַד שֶׁיְּבַטְּלוּהָ. לְפִיכָךְ הַמּוֹצֵא שִׁבְרֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים הֲרֵי אֵלּוּ אֲסוּרִין בַּהֲנָאָה שֶׁמָּא לֹא בִּטְּלוּהָ הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים. וְאִם הָיְתָה שֶׁל פְּרָקִים וְהֶדְיוֹט יָכוֹל לְהַחֲזִירָם צָרִיךְ לְבַטֵּל כָּל פֶּרֶק וּפֶרֶק מִפְּרָקֶיהָ וְאִם אֵינוֹ יָכוֹל לְהַחֲזִיר כֵּיוָן שֶׁבִּטֵּל אֵיבָר אֶחָד מִמֶּנָּה בְּטָלוּ כָּל הַשְּׁבָרִים:

יב מִזְבַּח עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁנִּפְגַּם עַדַיִן הוּא אָסוּר בַּהֲנָאָה עַד שֶׁיִּנָּתֵץ רֻבּוֹ בְּיַד עוֹבֵד כּוֹכָבִים. וּבִימוֹס שֶׁנִּפְגַּם מֻתָּר. אֵי זֶהוּ בִּימוֹס וְאֵי זֶהוּ מִזְבֵּחַ. בִּימוֹס אֶבֶן אַחַת. מִזְבֵּחַ אֲבָנִים הַרְבֵּה.

וְכֵיצַד מְבַטְּלִין אַבְנֵי מַרְקוּלִיס. כֵּיוָן שֶׁבָּנָה מֵהֶם בִּנְיָן אוֹ חִפָּה בָּהֶן אֶת הַדְּרָכִים וְכַיּוֹצֵא בְּאֵלּוּ הֲרֵי הֵן מֻתָּרִים בַּהֲנָאָה. כֵּיצַד מְבַטְּלִים אֶת הָאֲשֵׁרָה. קוֹרְסֵם מִמֶּנָּה עֳלָה אוֹ זָרַק מִמֶּנָּה יוֹנֵק נָטַל מִמֶּנָּה מַקֵּל אוֹ שַׁרְבִּיט אוֹ שֶׁשִּׁפָּאהּ שֶׁלֹּא לְצָרְכָּהּ הֲרֵי זוֹ בְּטֵלָה. שִׁפָּאהּ לְצָרְכָּהּ הֵיא אֲסוּרָה וּשְׁפָאֶיהָ מֻתָּרִים. וְאִם הָיְתָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל בֵּין לְצָרְכָּהּ בֵּין שֶׁלֹּא לְצָרְכָּהּ בֵּין הֵיא וּבֵין שְׁפָאֶיהָ אֲסוּרָה לְעוֹלָם שֶׁעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵין לָהּ בִּטּוּל לְעוֹלָם:

פרק ט

א שִׁלְשָׁה יָמִים לִפְנֵי חַגָּם שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים אָסוּר לְקַח מֵהֶם וְלִמְכֹּר לָהֶם דָּבָר הַמִּתְקַיֵּם, לְלִוּוּת מֵהֶן וּלְהַלְוּוֹתָם, לְפָרַע מֵהֶן וְלִפְרֹעַ לָהֶם מִלְוָה בִּשְׁטָר אוֹ עַל הַמַּשְׁכּוֹן אֲבָל מִלְוָה עַל פֶּה נִפְרָעִין מֵהֶן מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמַצִּיל מִיָּדָם. וּמֻתָּר לִמְכֹּר לָהֶן דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מִתְקַיֵּם כְּגוֹן יְרָקוֹת וְתַבְשִׁיל עַד יוֹם חַגָּם. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֲבָל בְּשְׁאָר אֲרָצוֹת אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא יוֹם חַגָּם בִּלְבַד. עֵבֶר וְנָשָׂא וְנָתַן עִמָּהֶן בְּאוֹתָן הַשְּׁלֹשָׁה יָמִים הֲרֵי זֶה מֻתָּר בַּהֲנָאָה. וְהַנּוֹשֵׂא וְנוֹתֵן בְּיוֹם חַגָּם עִמָּהֶן הֲרֵי זֶה אָסוּר בַּהֲנָאָה:

ב וְאָסוּר לִשְׁלֹחַ דּוֹרוֹן לְכוּתִי בְּיוֹם אִידוֹ אֶלָּא אִם כֵּן נוֹדַע לוֹ שֶׁאֵינוֹ מוֹדֶה בַּעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְאֵינוֹ עוֹבְדָהּ. וְכֵן כּוּתִי שֶׁשָּׁלַח דּוֹרוֹן לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם חַגּוֹ לֹא יְקַבְּלֻנּוּ מִמֶּנּוּ. וְאִם חָשַׁשׁ לְאֵיבָה נוֹטְלוֹ בְּפָנָיו וְאֵינוֹ נֶהֱנֶה בּוֹ עַד שֶׁיְּוַדַּע לוֹ שֶׁזֶּה הַכּוּתִי אֵינוֹ עוֹבֵד כּוֹכָבִים וְאֵינוֹ מוֹדֶה בָּהּ:

ג הָיָה אִידָן שֶׁל אוֹתָן עַכּוּ"ם יָמִים הַרְבֵּה שִׁלְשָׁה אוֹ אַרְבָּעָה אוֹ עֲשָׂרָה כָּל אוֹתָן הַיָּמִים כְּיוֹם אֶחָד הֵן וְכֻלָּן אֲסוּרִין עִם ג' יָמִים לִפְנֵיהֶן:

ד כְּנַעֲנִים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת הֵם וְיוֹם רִאשׁוֹן הוּא יוֹם אִידָם. לְפִיכָךְ אָסוּר לָתֵת וְלִשְׁאֹת עִמָּהֶם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יוֹם חֲמִישִׁי וְיוֹם שִׁשִּׁי שֶׁבְּכָל שַׁבָּת וְשַׁבָּת וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר יוֹם רִאשׁוֹן עַצְמוֹ שֶׁהוּא אָסוּר בְּכָל מָקוֹם. וְכֵן נוֹהֲגִין עִמָּהֶם בְּכָל אֵידֵיהֶם:

ה יוֹם שֶׁמִּתְכַּנְּסִין בּוֹ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים לְהַעֲמִיד לָהֶן מֶלֶךְ וּמַקְרִיבִין וּמְקַלְּסִים לֵאלֹהֵיהֶם יוֹם חַגָּם הוּא וַהֲרֵי הוּא כְּשְׁאָר חַגֵּיהֶם אֲבָל עוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁעוֹשֶׂה הוּא חַג לְעַצְמוֹ וּמוֹדֶה לְכוֹכָב שֶׁלּוֹ וּמְקַלְּסוֹ בְּיוֹם שֶׁנּוֹלַד בּוֹ וְיוֹם תִּגְלַחַת זְקָנוֹ אוֹ בְּלוֹרִיתוֹ וְיוֹם שֶׁעָלָה בּוֹ מִן הַיָּם וְשֶׁיָּצָא מִבֵּית הָאֲסוּרִים וְיוֹם שֶׁעָשָׂה בּוֹ מִשְׁתֶּה לְבָנוֹ וְכֵיוֹצֵא בָּאֵלּוּ אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתוֹ הָאִישׁ בִּלְבַד. וְכֵן יוֹם שֶׁיָּמוּת לָהֶן בּוֹ מֵת וְיַעֲשׂוּהוּ חַג אוֹתָם הָעוֹשִׂים אֲסוּרִין אוֹתוֹ הַיּוֹם. וְכָל מִיתָה שֶׁשּׁוֹרְפִין בָּהּ כֵּלִים וּמְקַטְּרִים קְטֹרֶת בְּיָדוּעַ שֶׁיֵּשׁ בָּהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. אֵין יוֹם הֶחָג אָסוּר אֶלָּא לְעוֹבְדֶיהָ בִּלְבַד. אֲבָל אוֹתָם שֶׁשְּׂמֵחִים בּוֹ וְאוֹכְלִין וְשׁוֹתִין

וּמְשַׁמְּרִין אוֹתוֹ מִפְּנֵי מִנְהָג אוֹ מִפְּנֵי כְּבוֹד הַמֶּלֶךְ אֲבָל הֵם אֵין מוֹדִין בּוֹ הֵרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין לִשְׁאֵת וְלָתֵת עִמָּהֶן:

ו דְּבָרִים שֶׁהֵן מְיֻחָדִין לְמִין מִמִּינֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁבְּאוֹתוֹ מָקוֹם אָסוּר לִמְכֹּר לְעוֹבְדֵי אוֹתָהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁבְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם לְעוֹלָם. וּדְבָרִים שֶׁאֵינָן מְיֻחָדִין לָהּ מוֹכְרִין אוֹתָם סְתָם. וְאִם פֵּרֵשׁ הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁהוּא קוֹנֶה אוֹתָם לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אָסוּר לִמְכֹּר לוֹ אֶלָּא אִם כֵּן פָּסַל מִלְּהַקְרִיבוֹ לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. לְפִי שֶׁאֵין מַקְרִיבִין חָסֵר לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים:

ז הָיוּ מְעֹרָבִין דְּבָרִים הַמְיֻחָדִין עִם דְּבָרִים שֶׁאֵין מְיֻחָדִין כְּגוֹן לְבוֹנָה זַכָּה בִּכְלַל לְבוֹנָה שְׁחוֹרָה מוֹכֵר הַכֹּל סְתָם וְאֵין חוֹשְׁשִׁין שֶׁמָּא יְלַקֵּט הַזַּכָּה לְבַדָּהּ לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה:

ח כְּשֵׁם שֶׁאֵין מוֹכְרִין לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים דְּבָרִים שֶׁמַּחֲזִיקִין בָּהֶן יְדֵיהֶן לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים כָּךְ אֵין מוֹכְרִין לָהֶם דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ נֶזֶק לָרַבִּים כְּגוֹן דֻּבִּים וַאֲרָיוֹת וּכְלֵי זַיִן וּכְבָלִים וְשַׁלְשְׁלָאוֹת. וְאֵין מַשְׁחִיזִין לָהֶם אֶת הַזַּיִן. וְכָל שֶׁאָסוּר לְמָכְרוֹ לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים אָסוּר לְמָכְרוֹ לְיִשְׂרָאֵל הֶחָשׁוּד לְמְכֹּר לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים. וְכֵן אָסוּר לְמְכֹּר כְּלֵי נֶזֶק לְיִשְׂרָאֵל לִסְטִים:

ט הָיוּ יִשְׂרָאֵל שׁוֹכְנִים בֵּין הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וְכָרְתוּ לָהֶם בְּרִית מֻתָּר לְמְכֹּר כְּלֵי זַיִן לְעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְגִיסוֹתָיו מִפְּנֵי שֶׁעוֹשִׂים בָּהֶם מִלְחָמָה עִם צָרֵי הַמְּדִינָה לְהַצִּילָהּ וְנִמְצְאוּ מְגִנִּים עָלֵינוּ שֶׁהֲרֵי אָנוּ שְׁרוּיִין בְּתוֹכָם. עִיר שֶׁיֵּשׁ בָּהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים מֻתָּר לְהַלֵּךְ בְּתוֹכָהּ וְאָסוּר לְהִכָּנֵס בְּתוֹכָהּ. הָיְתָה חוּצָה לָהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים מֻתָּר לְהַלֵּךְ בְּתוֹכָהּ:

י הַהוֹלֵךְ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם אָסוּר לוֹ לַעֲבֹר בְּעִיר שֶׁיֵּשׁ בָּהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בִּזְמַן שֶׁהַדֶּרֶךְ מְיֻחֶדֶת לְאוֹתוֹ מָקוֹם אֲבָל אִם יֵּשׁ שָׁם דֶּרֶךְ אַחֶרֶת וְנִקְרָה וְהָלַךְ בְּזוֹ מֻתָּר:

יא אָסוּר לִבְנוֹת עִם הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים כִּפָּה שֶׁמַּעֲמִידִים בָּהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. וְאִם עָבַר וּבָנָה שְׁכָרוֹ מֻתָּר. אֲבָל בּוֹנֶה הוּא לְכַתְּחִלָּה הַטְרַקְלִין אוֹ הֶחָצֵר שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אוֹתָהּ הַכִּפָּה:

יב עִיר שֶׁיֵּשׁ בָּהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְהָיוּ בָהּ חֲנֻיּוֹת מְעֻטָּרוֹת וְשֶׁאֵינָן מְעֻטָּרוֹת הַמְעֻטָּרוֹת אָסוּר לֵהָנוֹת בָּהֶן בְּכָל מַה שֶּׁבְּתוֹכָן מִפְּנֵי שֶׁחֲזָקָתָן שֶׁבַּגְלַל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים נִתְעַטְּרוּ וְשֶׁאֵינָן מְעֻטָּרוֹת מֻתָּרוֹת בַּהֲנָאָה. חֲנֻיּוֹת שֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים אָסוּר לְשָׂכְרָן מִפְּנֵי שֶׁמְּהַנָּה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים:

יג הַמּוֹכֵר בַּיִת לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים דָּמָיו אֲסוּרִים בַּהֲנָאָה וְיוֹלִיכֵם לְיָם הַמֶּלַח. אֲבָל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים שֶׁאָנְסוּ יִשְׂרָאֵל וְגָזְלוּ בֵּיתוֹ וְהֶעֱמִידוּ בּוֹ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים דָּמָיו מֻתָּרִין, וְכוֹתֵב וּמַעֲלֶה בְּעַרְכָּאוֹת שֶׁלְּהֶם:

יד וַחֲלִילִין שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים אָסוּר לִסְפֹּד בָּהֶן. הוֹלְכִין לְיָרִיד שֶׁל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְלוֹקְחִין מֵהֶן בְּהֵמָה עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת בְּגָיוּתָן וּבָתִּים וְשָׂדוֹת וּכְרָמִים וְכוֹתֵב וּמַעֲלֶה בְּעַרְכָּאוֹת שֶׁלָּהֶן מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמַצִּיל מִיָּדָם. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּלוֹקֵחַ מִבַּעַל הַבַּיִת שֶׁאֵינוֹ נוֹתֵן מֶכֶס אֲבָל הַלּוֹקֵחַ שָׁם מִן הַתַּגָּר אָסוּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא נוֹתֵן מֶכֶס לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְנִמְצָא זֶה מְהַנֶּה עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. עֵבֶר וְלֶקַח מִן הַתַּגָּר. אִם בְּהֵמָה לֶקַח מְנַשֵּׁר פַּרְסוֹתֶיהָ מִן הָאַרְכֻּבָּה וּלְמַטָּה. וְאִם כְּסוּת וְכֵלִים לֶקַח יְרַקְבוּ. לֶקַח מָעוֹת וּכְלֵי מַתָּכוֹת יוֹלִיכֵם לְיָם הַמֶּלַח. לֶקַח עֶבֶד לֹא מַעֲלִים וְלֹא מוֹרִידִין:

טו עוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁעָשָׂה לִבְנוֹ אוֹ לְבִתּוֹ מִשְׁתֶּה אָסוּר לֵהָנוֹת מִסְּעֻדָּתוֹ. וַאֲפִלּוּ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת הַיִּשְׂרְאֵל מִשָּׁלוֹ שָׁם אָסוּר הוֹאִיל וּבְמִסְבַּת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים אֲכָלוֹ. וּמֵאֵימָתַי אָסוּר לֶאֱכֹל אֶצְלוֹ מִשֶּׁיַּתְחִיל לַעֲסֹק וּלְהָכִין צָרְכֵי סְעֻדָּה וְכָל יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה וּלְאַחַר יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה שִׁלְשִׁים יוֹם. וְאִם עָשָׂה סְעֻדָּה אַחֶרֶת מֵחֲמַת הַנִּשּׂוּאִין אֲפִלּוּ לְאַחַר שְׁלשִׁים יוֹם אָסוּר עַד שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ. וְכָל הַהַרְחָקָה הַזֹּאת מִפְּנֵי עֲבוֹדָה שֶׁל כּוֹכָבִים הוּא שֶׁנֶּאֱמַר (שמות לד טו) "וְקָרָא לְךָ וְאָכַלְתָּ מִזִּבְחוֹ" (שמות לד טז) "וְלָקַחְתָּ מִבְּנֹתָיו לְבָנֶיךָ וְזָנוּ" וְגוֹ':

טז בַּת יִשְׂרָאֵל לֹא תֵּינִיק אֶת בְּנָהּ שֶׁל עוֹבֶדֶת כּוֹכָבִים מִפְּנֵי שֶׁמְּגַדֶּלֶת בֵּן לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. וְלֹא תְּיַלֵּד אֶת הַנָּכְרִית עַכּוּ"ם אֲבָל מְיַלֶּדֶת הִיא בְּשָׂכָר מִשּׁוּם אֵיבָה. וְהַנָּכְרִית עַכּוּ"ם מְיַלֶּדֶת אֶת בַּת יִשְׂרָאֵל וּמֵינִיקָה אֶת בְּנָהּ בִּרְשׁוּתָהּ כְּדֵי שֶׁלֹּא תַּהַרְגֵנוּ:

יז הַהוֹלְכִין לְתַרְפּוּת עַכּוּ"ם אָסוּר לְשֵׂאת וְלָתֵת עִמָּהֶן וְהַבָּאִים מֵתְּרִין וְהוּא שֶׁלֹּא יִהְיוּ קְשׁוּרִין זֶה בָּזֶה שֶׁאִם הָיוּ קְשׁוּרִין שֶׁמָּא דַּעְתָּן לַחֲזֹר. יִשְׂרָאֵל הַהוֹלֵךְ לְתַרְפּוּת עַכּוּ"ם, בַּהֲלִיכָה מֻתָּר לְשֵׂאת וְלָתֵת עִמּוֹ שֶׁמָּא יַחֲזֹר בּוֹ וּבַחֲזִירָה אָסוּר. יִשְׂרָאֵל מוּמָר בֵּין בַּהֲלִיכָה בֵּין בַּחֲזִירָה אָסוּר:

יח יִשְׂרָאֵל שֶׁהָלַךְ לְיָרִיד שֶׁל עַכּוּ"ם, בַּחֲזִירָה אָסוּר לְשֵׂאת וְלָתֵת עִמּוֹ שֶׁמָּא עַכּוּ"ם מָכַר לָהֶן שָׁם, וּדְמֵי עַכּוּ"ם בְּיַד יִשְׂרָאֵל אֲסוּרִים בַּהֲנָאָה וּבְיַד עַכּוּ"ם מֻתָּרִין בַּהֲנָאָה, וּמִפְּנֵי זֶה נוֹשְׂאִין וְנוֹתְנִין עִם עַכּוּ"ם הַבָּא מִן הַתַּרְפּוּת שֶׁל עַכּוּ"ם וְאֵין נוֹשְׂאִין וְנוֹתְנִין עִם יִשְׂרָאֵל הַבָּא מִן הַתַּרְפּוּת הַהוּא וְלֹא עִם יִשְׂרָאֵל מוּמָר לֹא בַּהֲלִיכָתוֹ וְלֹא בַּחֲזִירָתוֹ:

פרק י

א אֵין כּוֹרְתִין בְּרִית לִשְׁבָעָה עַמְמִין כְּדֵי שֶׁנַּעֲשֶׂה עִמָּהֶן שָׁלוֹם וְנָנִיחַ אוֹתָם לַעֲבֹד עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ז ב) "לֹא תִכְרֹת לָהֶם בְּרִית" אֶלָּא יַחְזְרוּ מֵעֲבוֹדָתָם אוֹ יֵהָרְגוּ. וְאָסוּר לְרַחֵם עֲלֵיהֶם שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ז ב) "וְלֹא תְחָנֵּם". לְפִיכָךְ אִם רָאָה מֵהֶם אוֹבֵד אוֹ טוֹבֵעַ בַּנָּהָר לֹא יַעֲלֶנּוּ. רָאָהוּ נָטוּי לָמוּת לֹא יַצִּילֶנּוּ. אֲבָל לְאַבְּדוֹ בְּיָדוֹ אוֹ לְדָחֳפוֹ לַבּוֹר וְכֵיוֹצֵא בָּזֶה אָסוּר

מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה עִמָּנוּ מִלְחָמָה. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּשִׁבְעָה עֲמָמִין אֲבָל הַמּוֹסָרִים וְהָאֶפִּיקוֹרוֹסִין מִיִּשְׂרָאֵל הָיָה דִּין לְאַבְּדָן בְּיָד וּלְהוֹרִידָן עַד בְּאֵר שַׁחַת מִפְּנֵי שֶׁהָיוּ מְצַרִּים לְיִשְׂרָאֵל וּמְסִירִין אֶת הָעָם מֵאַחֲרֵי ה':

ב מִכָּאן אַתָּה לָמֵד שֶׁאָסוּר לְרַפְּאוֹת עַכּוּ"ם אֲפִלּוּ בְּשָׂכָר. וְאִם הָיָה מִתְיָרֵא מֵהֶן אוֹ שֶׁהָיָה חוֹשֵׁשׁ מִשּׁוּם אֵיבָה מְרַפֵּא בְּשָׂכָר אֲבָל בְּחִנָּם אָסוּר. וְגֵר תּוֹשָׁב הוֹאִיל וְאַתָּה מְצַוֶּה לְהַחֲיוֹתוֹ מְרַפְּאִים אוֹתוֹ בְּחִנָּם:

ג אֵין מוֹכְרִין לָהֶם בָּתִּים וְשָׂדוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וּבְסוּרְיָא מוֹכְרִין לָהֶם בָּתִּים אֲבָל לֹא שָׂדוֹת. וּמַשְׁכִּירִין לָהֶם בָּתִּים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ שְׁכוּנָה וְאֵין שְׁכוּנָה פָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה. וְאֵין מַשְׁכִּירִין לָהֶם שָׂדוֹת. וּבְסוּרְיָא מַשְׁכִּירִין לָהֶם שָׂדוֹת. וּמִפְּנֵי מָה הֶחְמִירוּ בְּשָׂדֶה, מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ בָּהּ שְׁתַּיִם, מַפְקִיעָהּ מִן הַמַּעֲשְׂרוֹת וְנוֹתֵן לָהֶם חֲנִיָּה בַּקַּרְקַע. וּמֻתָּר לִמְכֹּר לָהֶם בָּתִּים וְשָׂדוֹת בְּחוּצָה לָאָרֶץ מִפְּנֵי שֶׁאֵינָהּ אַרְצֵנוּ:

ד אַף בְּמָקוֹם שֶׁהִתְּירוּ לְהַשְׁכִּיר לֹא לְבֵית דִּירָה הִתִּירוּ מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַכְנִיס לְתוֹכָהּ עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וְנֶאֱמַר (דברים ז כו) "לֹא תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל בֵּיתֶךָ". אֲבָל מַשְׁכִּיר לָהֶן בָּתִּים לַעֲשׂוֹתָן אוֹצָר. וְאֵין מוֹכְרִין לָהֶן פֵּרוֹת וְתִבוּאָה וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן בַּמְחֻבָּר לַקַּרְקַע. אֲבָל מוֹכֵר הוּא מִשֶּׁיִּקָּץ אוֹ מוֹכֵר לוֹ עַל מְנָת לְקָץ וְקוֹצֵץ. וּמִפְּנֵי מָה אֵין מוֹכְרִין לָהֶן שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ז ב) "וְלֹא תְחָנֵם" לֹא תִתֵּן לָהֶם חֲנִיָּה בַּקַּרְקַע שֶׁאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם קַרְקַע יְשִׁיבָתָן יְשִׁיבַת עַרְאַי הִיא. וְכֵן אָסוּר לְסַפֵּר בְּשִׂבְחָן וַאֲפִלּוּ לוֹמַר כַּמָּה נָאֶה עוֹבֵד כּוֹכָבִים זֶה בְּצוּרָתוֹ. קַל וָחֹמֶר שֶׁיְּסַפֵּר בְּשֶׁבַח מַעֲשָׂיו אוֹ שֶׁיְּחַבֵּב דָּבָר מִדִּבְרֵיהֶם שֶׁנֶּאֱמַר וְלֹא תְחָנֵם לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֵן בְּעֵינֶיךָ, מִפְּנֵי שֶׁגּוֹרֵם לְהַדְבֵּק עִמּוֹ וְלִלְמֹד מִמַּעֲשָׂיו הָרָעִים. וְאָסוּר לִתֵּן לָהֶם מַתָּנַת חִנָּם אֲבָל נוֹתֵן הוּא לְגֵר תּוֹשָׁב שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יד כא) "לַגֵּר אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ תִּתְּנֶנָּה וַאֲכָלָהּ אוֹ מָכוֹר לְנָכְרִי", בְּמִכִּירָה וְלֹא בְּנָתִינָה:

ה מְפַרְנְסִים עֲנִיֵּי עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים עִם עֲנִיֵּי יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי דַּרְכֵי שָׁלוֹם. וְאֵין מְמַחִין בְּיֵדֵי עֲנִיֵּי עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים בָּלֶקֶט שִׁכְחָה וּפֵאָה מִפְּנֵי דַּרְכֵי שָׁלוֹם. וְשׁוֹאֲלִים בִּשְׁלוֹמָם וַאֲפִלּוּ בְּיוֹם חַגָּם מִפְּנֵי דַּרְכֵי שָׁלוֹם. וְאֵין כּוֹפְלִין לָהֶן שָׁלוֹם לְעוֹלָם. וְלֹא יִכָּנֵס לְבֵיתוֹ שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכָבִים בְּיוֹם חַגּוֹ לָתֵת לוֹ שָׁלוֹם. מְצָאוֹ בַּשּׁוּק נוֹתֵן לוֹ שָׁלוֹם בְּשִׂפָה רָפָה וּבְכֹבֶד רֹאשׁ:

ו אֵין כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ אֲמוּרִים אֶלָּא בִּזְמַן שֶׁגָּלוּ יִשְׂרָאֵל לְבֵין הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים אוֹ שֶׁיַּד עַכּוּ"ם תַּקִּיפָה עַל יִשְׂרָאֵל אֲבָל בִּזְמַן שֶׁיַּד יִשְׂרָאֵל תַּקִּיפָה עֲלֵיהֶם אָסוּר לָנוּ לְהַנִּיחַ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים בֵּינֵינוּ. וַאֲפִלּוּ יוֹשֵׁב יְשִׁיבַת עַרְאַי אוֹ עוֹבֵר מִמָּקוֹם לְמָקוֹם בִּסְחוֹרָה לֹא יַעֲבֹר בְּאַרְצֵנוּ אֶלָּא עַד שֶׁיְּקַבֵּל עָלָיו שֶׁבַע מִצְוֹת שֶׁנִּצְטַוּוּ בְּנֵי נֹחַ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כג לג) "לֹא יֵשְׁבוּ

בְּאַרְצְךָ" אֲפִלּוּ לְפִי שָׁעָה. וְאִם קִבֵּל עָלָיו שֶׁבַע מִצְוֹת הֲרֵי זֶה גֵּר תּוֹשָׁב. וְאֵין מְקַבְּלִין גֵּר תּוֹשָׁב אֶלָּא בִּזְמַן שֶׁהַיּוֹבֵל נוֹהֵג אֲבָל שֶׁלֹּא בִּזְמַן הַיּוֹבֵל אֵין מְקַבְּלִין אֶלָּא גֵּר צֶדֶק בִּלְבַד:

פרק יא

א אֵין הוֹלְכִין בְּחֻקּוֹת הָעוֹבְדֵי כוֹכָבִים וְלֹא מְדַמִּין לָהֶן לֹא בְּמַלְבּוּשׁ וְלֹא בְּשֵׂעָר וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כ כג) "וְלֹא תֵלְכוּ בְּחֻקּוֹת הַגּוֹי". וְנֶאֱמַר (ויקרא יח ג) "וּבְחֻקֹּתֵיהֶם לֹא תֵלֵכוּ". וְנֶאֱמַר (דברים יב ל) "הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תִּנָּקֵשׁ אַחֲרֵיהֶם". הַכֹּל בְּעִנְיָן אֶחָד הוּא מַזְהִיר שֶׁלֹּא יִדְמֶה לָהֶן. אֶלָּא יִהְיֶה הַיִּשְׂרְאֵל מֻבְדָּל מֵהֶן וְיָדוּעַ בְּמַלְבּוּשׁוֹ וּבִשְׂאָר מַעֲשָׂיו כְּמוֹ שֶׁהוּא מֻבְדָּל מֵהֶן בְּמַדָּעוֹ וּבְדֵעוֹתָיו. וְכֵן הוּא אוֹמֵר (ויקרא כ כו) "וָאַבְדֵּל אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים". לֹא יִלְבַּשׁ בְּמַלְבּוּשׁ הַמְיֻחָד לָהֶן. וְלֹא יְגַדֵּל צִיצִית רֹאשׁוֹ כְּמוֹ צִיצִית רֹאשָׁם. וְלֹא יְגַלַּח מִן הַצְּדָדִין וְיַנִּיחַ הַשֵּׂעָר בָּאֶמְצַע כְּמוֹ שֶׁהֵן עוֹשִׂין וְזֶה הַנִּקְרָא בְּלוּרִית. וְלֹא יְגַלַּח הַשֵּׂעָר מִכְּנֶגֶד פָּנָיו מֵאָזֶן לְאָזֶן וְיַנִּיחַ הַפֵּרַע מִלְּאַחֲרָיו כְּדֶרֶךְ שֶׁעוֹשִׂין הֵן. וְלֹא יִבְנֶה מִקּוֹמוֹת כְּבִנְיַן הֵיכָלוֹת שֶׁל עַכּוּ"ם כְּדֵי שֶׁיִּכָּנְסוּ בָּהֶן רַבִּים כְּמוֹ שֶׁהֵן עוֹשִׂין. וְכָל הָעוֹשֶׂה אַחַת מֵאֵלּוּ וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן לוֹקֶה:

ב עַכּוּ"ם שֶׁהָיָה מִסְתַּפֵּר מִיִּשְׂרְאֵל כֵּיוָן שֶׁהִגִּיעַ לִבְלוּרִיתוֹ קָרוֹב שֶׁלֹּשׁ אֶצְבָּעוֹת לְכָל רוּחַ שׁוֹמֵט אֶת יָדוֹ:

ג יִשְׂרְאֵל שֶׁהָיָה קָרוֹב לַמַּלְכוּת וְצָרִיךְ לֵישֵׁב לִפְנֵי מַלְכֵיהֶם וְהָיָה לוֹ גְּנַאי לְפִי שֶׁלֹּא יִדְמֶה לָהֶן הֲרֵי זֶה מֻתָּר לְלַבֵּשׁ בְּמַלְבּוּשֵׁיהֶן וּלְגַלַּח כְּנֶגֶד פָּנָיו כְּדֶרֶךְ שֶׁהֵן עוֹשִׂין:

ד אֵין מְנַחֲשִׁין כְּעַכּוּ"ם שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט כו) "לֹא תְנַחֲשׁוּ". כֵּיצַד הוּא הַנַּחַשׁ. כְּגוֹן אֵלּוּ שֶׁאוֹמְרִים הוֹאִיל וְנָפְלָה פִּתִּי מִפִּי אוֹ נָפַל מַקְלִי מִיָּדִי אֵינִי הוֹלֵךְ לְמָקוֹם פְּלוֹנִי הַיּוֹם שֶׁאִם אֵלֵךְ אֵין חֲפָצַיי נַעֲשִׂים. הוֹאִיל וְעָבַר שׁוּעָל מִימִינִי אֵינִי יוֹצֵא מִפֶּתַח בֵּיתִי הַיּוֹם שֶׁאִם אֵצֵא יִפְגְּעֵנִי אָדָם רַמַּאי. וְכֵן אֵלּוּ שֶׁשּׁוֹמְעִים צִפְצוּף הָעוֹף וְאוֹמְרִים יִהְיֶה כָּךְ וְלֹא יִהְיֶה כָּךְ. טוֹב לַעֲשׂוֹת דָּבָר פְּלוֹנִי וְרַע לַעֲשׂוֹת דָּבָר פְּלוֹנִי. וְכֵן אֵלּוּ שֶׁאוֹמְרִים שְׁחֹט תַּרְנְגוֹל זֶה שֶׁקָּרָא עַרְבִית. שְׁחֹט תַּרְנְגֹלֶת זוֹ שֶׁקָּרְאָה כְּמוֹ תַּרְנְגוֹל. וְכֵן הַמֵּשִׂים סִימָנִים לְעַצְמוֹ אִם יֵאָרַע לִי כָּךְ וְכָךְ אֶעֱשֶׂה דָּבָר פְּלוֹנִי וְאִם לֹא יֵאָרַע לִי לֹא אֶעֱשֶׂה, כֻּלֵּיהֶן עֶבֶד אַבְרָהָם. וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בַּדְּבָרִים הָאֵלּוּ הַכֹּל אָסוּר. וְכָל הָעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה מִפְּנֵי דָּבָר מִדְּבָרִים אֵלּוּ לוֹקֶה:

ה מִי שֶׁאָמַר דִּירָה זוֹ שֶׁבָּנִיתִי סִימָן טוֹב הָיְתָה עָלַי. אִשָּׁה זוֹ שֶׁנָּשָׂאתִי וּבְהֵמָה זוֹ שֶׁקָּנִיתִי מְבֹרֶכֶת הָיְתָה מֵעֵת שֶׁקָּנִיתִיהָ עָשַׁרְתִּי. וְכֵן הַשּׁוֹאֵל לְתִינוֹק אֵי זֶה פָּסוּק אַתָּה לוֹמֵד אִם אָמַר לוֹ פָּסוּק מִן הַבְּרָכוֹת יִשְׂמַח וְיֹאמַר זֶה סִימָן טוֹב כָּל אֵלּוּ וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן מֻתָּר הוֹאִיל וְלֹא כִּוֵּן מַעֲשָׂיו וְלֹא נִמְנַע מִלַּעֲשׂוֹת אֶלָּא עָשָׂה זֶה סִימָן לְעַצְמוֹ לְדָבָר שֶׁכְּבָר הָיָה הֲרֵי זֶה מֻתָּר:

ו אֵיזֶהוּ קוֹסֵם זֶה הָעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה מִשְׁאָר הַמַּעֲשִׂיּוֹת כְּדֵי שֶׁיִּשּׁוֹם וְתִפָּנֶה מַחֲשַׁבְתּוֹ מִכָּל הַדְּבָרִים עַד שֶׁיֹּאמַר דְּבָרִים שֶׁעֲתִידִים לִהְיוֹת וְיֹאמַר דָּבָר פְּלוֹנִי עָתִיד לִהְיוֹת אוֹ אֵינוֹ הוֹוֶה אוֹ שֶׁיֹּאמַר שֶׁרָאוּי לַעֲשׂוֹת כֵּן וְהִזָּהֲרוּ מִכָּךְ. יֵשׁ מִן הַקּוֹסְמִין שֶׁמְּשַׁמְּשִׁים בְּחַל אוֹ בַּאֲבָנִים. וְיֵשׁ מִי שֶׁגּוֹהֵר לָאָרֶץ וְיָנוּעַ וְצוֹעֵק. וְיֵשׁ מִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל בְּמַרְאָה שֶׁל בַּרְזֶל אוֹ בַּעֲשָׁשִׁית וּמְדַמִּין וְאוֹמְרִים. וְיֵשׁ מִי שֶׁנּוֹשֵׂא מַקֵּל בְּיָדוֹ וְנִשְׁעָן עָלָיו וּמַכֶּה בּוֹ עַד שֶׁתִּפָּנֶה מַחֲשַׁבְתּוֹ וּמְדַבֵּר. הוּא שֶׁהַנָּבִיא אוֹמֵר (הושע ד יב) "עַמִּי בְּעֵצוֹ יִשְׁאָל וּמַקְלוֹ יַגִּיד לוֹ":

ז אָסוּר לִקְסֹם וְלִשְׁאל לְקוֹסֵם אֶלָּא שֶׁהַשּׁוֹאֵל לְקוֹסֵם מַכִּין אוֹתוֹ מַכַּת מַרְדּוּת אֲבָל הַקּוֹסֵם עַצְמוֹ אִם עָשָׂה מַעֲשֶׂה מִכָּל אֵלּוּ וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח י) "לֹא יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ" וְגוֹ' (דברים יח י) "קֹסֵם קְסָמִים":

ח אֵיזֶהוּ מְעוֹנֵן אֵלּוּ נוֹתְנֵי עִתִּים שֶׁאוֹמְרִים בְּאִצְטַגְנִינוּת יוֹם פְּלוֹנִי טוֹב יוֹם פְּלוֹנִי רַע יוֹם פְּלוֹנִי רָאוּי לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְלָאכָה פְּלוֹנִית שָׁנָה פְּלוֹנִית אוֹ חֹדֶשׁ פְּלוֹנִי רַע לְדָבָר פְּלוֹנִי:

ט אָסוּר לְעוֹנֵן אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָשָׂה מַעֲשֶׂה אֶלָּא הוֹדִיעַ אוֹתָן הַכְּזָבִים שֶׁהַכְּסִילִים מְדַמִּין שֶׁהֵן דִּבְרֵי אֱמֶת וְדִבְרֵי חֲכָמִים. וְכָל הָעוֹשֶׂה מִפְּנֵי הָאִצְטַגְנִינוּת וְכִוֵּן מִלְּאכְתּוֹ אוֹ הֲלִיכָתוֹ בְּאוֹתוֹ הָעֵת שְׁקָבְעוּ הַבְּרֵי שְׁמַיִם הֲרֵי זֶה לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט כו) "לֹא תְעוֹנֵנוּ". וְכֵן הָאוֹחֵז אֶת הָעֵינַיִם וּמְדַמֶּה בִּפְנֵי הָרוֹאִים שֶׁעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה תִּמָּהוֹן וְהוּא לֹא עָשָׂה הֲרֵי זֶה בִּכְלַל מְעוֹנֵן וְלוֹקֶה:

י אֵיזֶהוּ חוֹבֵר זֶה שֶׁמְּדַבֵּר בִּדְבָרִים שֶׁאֵינָן לְשׁוֹן עַם וְאֵין לָהֶן עִנְיָן וּמַעֲלֶה עַל דַּעְתּוֹ בְּסִכְלוּתוֹ שֶׁאוֹתָן הַדְּבָרִים מוֹעִילִין. עַד שֶׁהֵן אוֹמְרִים שֶׁהָאוֹמֵר כָּךְ וְכָךְ עַל הַנָּחָשׁ אוֹ עַל הָעַקְרָב אֵינוֹ מַזִּיק וְהָאוֹמֵר כָּךְ וְכָךְ עַל הָאִישׁ אֵינוֹ נִזּוֹק. וּמֵהֶן אוֹחֵז בְּיָדוֹ בְּעֵת שֶׁמְּדַבֵּר מַפְתֵּחַ אוֹ סֶלַע וְכַיּוֹצֵא בַּדְּבָרִים הָאֵלּוּ הַכֹּל אָסוּר. וְהַחוֹבֵר עַצְמוֹ שֶׁאָחַז בְּיָדוֹ כְּלוּם אוֹ שֶׁעָשָׂה מַעֲשֶׂה עִם דִּבּוּרוֹ אֲפִלּוּ הֶרְאָה בְּאֶצְבָּעוֹ הֲרֵי זֶה לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח י) "לֹא יִמָּצֵא בְךָ" וְגוֹ' (דברים יח יא) "וְחוֹבֵר חָבֶר". אֲבָל אִם אָמַר דְּבָרִים בִּלְבַד וְלֹא הֵנִיד לֹא אֶצְבַּע וְלֹא רֹאשׁ וְלֹא הָיָה בְּיָדוֹ כְּלוּם. וְכֵן אָדָם שֶׁאָמַר עָלָיו הֶחָבֵר אוֹתָן הַקּוֹלוֹת וְהוּא יוֹשֵׁב לְפָנָיו וּמְדַמֶּה שֶׁיֵּשׁ לוֹ בָּזֶה הֲנָאָה מַכִּין אוֹתוֹ מַכַּת מַרְדּוּת מִפְּנֵי שֶׁנִּשְׁתַּתֵּף בְּסִכְלוּת הַחוֹבֵר. וְכָל אוֹתָן הַקּוֹלוֹת וְהַשֵּׁמוֹת הַמְשֻׁנִּים הַמְכֹעָרִים לֹא יֵרֵעוּ וְגַם הֵיטֵב אֵין אוֹתָם:

יא מִי שֶׁנִּשְׁכּוֹ עַקְרָב אוֹ נָחָשׁ מֻתָּר לִלְחֹשׁ עַל מְקוֹם הַנְּשִׁיכָה וַאֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת כְּדֵי לְיַשֵּׁב דַּעְתּוֹ וּלְחַזֵּק לִבּוֹ. אַף עַל פִּי שֶׁאֵין הַדָּבָר מוֹעִיל כְּלוּם הוֹאִיל וּמְסָכָּן הוּא הִתִּירוּ לוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּטְרַף דַּעְתּוֹ עָלָיו:

יב הַלּוֹחֵשׁ עַל הַמַּכָּה וְקוֹרֵא פָּסוּק מִן הַתּוֹרָה. וְכֵן הַקּוֹרֵא עַל הַתִּינוֹק שֶׁלֹּא יִבָּעֵת וְהַמַּנִּיחַ סֵפֶר תּוֹרָה אוֹ תְּפִלִּין עַל הַקֶּטֶן בִּשְׁבִיל שֶׁיִּישַׁן. לֹא דַּי לָהֶם שֶׁהֵם בִּכְלַל מְנַחֲשִׁים וְחוֹבְרִים

אֶלָּא שֶׁהֵן בִּכְלַל הַכּוֹפְרִים בַּתּוֹרָה שֶׁהֵן עוֹשִׂין דִּבְרֵי תּוֹרָה רְפוּאַת גּוּף וְאֵינָן אֶלָּא רְפוּאַת נְפָשׁוֹת שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ג כב) "וְיִהְיוּ חַיִּים לְנַפְשֶׁךָ". אֲבָל הַבָּרִיא שֶׁקָּרָא פְּסוּקִין וּמְזַמֵּר מִתְהִלִּים כְּדֵי שֶׁתְּגֵן עָלָיו זְכוּת קְרִיאָתָן וְיִנָּצֵל מִצָּרוֹת וּמִנְּזָקִים הֲרֵי זֶה מֻתָּר:

יג אֵיזֶהוּ דּוֹרֵשׁ אֶל הַמֵּתִים זֶה הַמַּרְעִיב אֶת עַצְמוֹ וְהוֹלֵךְ וְלָן בְּבֵית הַקְּבָרוֹת כְּדֵי שֶׁיָּבוֹא מֵת בַּחֲלוֹם וְיוֹדִיעוֹ מַה שֶּׁשָּׁאַל עָלָיו. וְיֵשׁ אֲחֵרִים שֶׁהֵם לוֹבְשִׁים מַלְבּוּשִׁים יְדוּעִים וְאוֹמְרִים דְּבָרִים וּמַקְטִירִין קְטֹרֶת יְדוּעָה וְישֵׁנִים לְבַדָּן כְּדֵי שֶׁיָּבוֹא מֵת פְּלוֹנִי וְיסַפֵּר עִמּוֹ בַּחֲלוֹם. כְּלָלוֹ שֶׁל דָּבָר כָּל הָעוֹשֶׂה כְּדֵי שֶׁיָּבוֹא הַמֵּת וְיוֹדִיעוֹ לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח י) "לֹא יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר" וְגוֹ' (דברים יח יא) "וְדֹרֵשׁ אֶל הַמֵּתִים":

יד אָסוּר לִשְׁאל בַּעַל אוֹב אוֹ בַּעַל יִדְּעֹנִי שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח י) "לֹא יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר" וְגוֹ' (דברים יח יא) "וְשֹׁאֵל אוֹב וְיִדְּעֹנִי". נִמְצָאתָ לָמֵד שֶׁבַּעַל אוֹב וְיִדְּעֹנִי עַצְמָן בִּסְקִילָה וְהַנִּשְׁאָל בָּהֶן בְּאַזְהָרָה וּמַכִּין אוֹתוֹ מַכַּת מַרְדּוּת. וְאִם כִּוֵּן מַעֲשָׂיו וְעָשָׂה כְּפִי מֵאֲמָרָן לוֹקֶה:

טו הַמְכַשֵּׁף חַיָּב סְקִילָה וְהוּא שֶׁעָשָׂה מַעֲשֶׂה כְּשָׁפִים. אֲבָל הָאוֹחֵז אֶת הָעֵינַיִם וְהוּא שֶׁיֵּרָאֶה שֶׁעָשָׂה וְהוּא לֹא עָשָׂה לוֹקֶה מַכַּת מַרְדּוּת. מִפְּנֵי שֶׁלָּאוֹ זֶה שֶׁנֶּאֱמַר בִּמְכַשֵּׁף בִּכְלַל (דברים יח י) "לֹא יִמָּצֵא בָךְ" הוּא וְלָאוֹ שֶׁנִּתַּן לְאַזְהָרַת מִיתַת בֵּית דִּין הוּא וְאֵין לוֹקִין עָלָיו שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כב יז) "מְכַשֵּׁפָה לֹא תְחַיֶּה":

טז וּדְבָרִים הָאֵלּוּ כֻּלָּן דִּבְרֵי שֶׁקֶר וְכָזָב הֵן וְהֵם שֶׁהִטְעוּ בָּהֶן עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים הַקְּדוּמוֹנִים לְגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת כְּדֵי שֶׁיִּנָּהֲגוּ אַחֲרֵיהֶן. וְאֵין רָאוּי לְיִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם חֲכָמִים מְחֻכָּמִים לְהִמָּשֵׁךְ בַּהֲבָלִים אֵלּוּ וְלֹא לְהַעֲלוֹת עַל לֵב שֶׁיֵּשׁ תּוֹעֶלֶת בָּהֶן. שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר כג כג) "כִּי לֹא נַחַשׁ בְּיַעֲקֹב וְלֹא קֶסֶם בְּיִשְׂרָאֵל". וְנֶאֱמַר (דברים יח יד) "כִּי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם אֶל מְעֹנְנִים וְאֶל קֹסְמִים יִשְׁמָעוּ וְאַתָּה לֹא כֵן" וְגוֹ'. כָּל הַמַּאֲמִין בִּדְבָרִים הָאֵלּוּ וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן וּמְחַשֵּׁב בְּלִבּוֹ שֶׁהֵן אֱמֶת וּדְבַר חָכְמָה אֲבָל הַתּוֹרָה אֲסָרַתָן אֵינָן אֶלָּא מִן הַסְּכָלִים וּמְחֻסְּרֵי הַדַּעַת וּבְכָל הַנָּשִׁים וְהַקְּטַנִּים שֶׁאֵין דַּעְתָּן שְׁלֵמָה. אֲבָל בַּעֲלֵי הַחָכְמָה וּתְמִימֵי הַדַּעַת יֵדְעוּ בְּרָאיוֹת בְּרוּרוֹת שֶׁכָּל אֵלּוּ הַדְּבָרִים שֶׁאָסְרָה תּוֹרָה אֵינָם דִּבְרֵי חָכְמָה אֶלָּא תֹּהוּ וְהֶבֶל שֶׁנִּמְשְׁכוּ בָּהֶן חַסְרֵי הַדַּעַת וְנָטְשׁוּ כָּל דַּרְכֵי הָאֱמֶת בִּגְלָלָן. וּמִפְּנֵי זֶה אָמְרָה תּוֹרָה כְּשֶׁהִזְהִירָה עַל כָּל אֵלּוּ הַהֲבָלִים (דברים יח יג) "תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ":

פרק יב

א אֵין מְגַלְּחִין פַּאֲתֵי הָרֹאשׁ כְּמוֹ שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט כז) "לֹא תַקִּפוּ פְּאַת רֹאשְׁכֶם". וְחַיָּב עַל כָּל פֵּאָה וּפֵאָה. לְפִיכָךְ הַמְגַלֵּחַ שְׁנֵי צִדָּעָיו אֲפִלּוּ בְּבַת אַחַת וְהִתְרָאָה אַחַת לוֹקֶה שְׁתַּיִם. אֶחָד הַמְגַלֵּחַ הַפֵּאוֹת בְּלִבַּד וּמֵנִיחַ שֵׂעָר כָּל הָרֹאשׁ וְאֶחָד

הַמְגַלֵּחַ כָּל הָרֹאשׁ כְּאֶחָד לוֹקֶה הוֹאִיל וְגִלַּח הַפֵּאוֹת. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּאִישׁ הַמְגַלֵּחַ אֲבָל אִישׁ הַמִּתְגַּלֵּחַ אֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא אִם כֵּן סִיֵּעַ לַמְגַלֵּחַ. וְהַמְגַלֵּחַ אֶת הַקָּטָן לוֹקֶה:

ב הָאִשָּׁה שֶׁגִּלְּחָה פְּאַת רֹאשׁ הָאִישׁ אוֹ שֶׁנִּתְגַּלְּחָה פְּטוּרָה שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט כז) "לֹא תַקִּפוּ פְּאַת רֹאשְׁכֶם" (ויקרא יט כז) "וְלֹא תַשְׁחִית פְּאַת זְקָנֶךָ" כָּל שֶׁיֶּשְׁנוֹ בְּבַל תַּשְׁחִית יֶשְׁנוֹ בְּבַל תַּקִּיפ, וְאִשָּׁה שֶׁאֵינָהּ בְּבַל תַּשְׁחִית לְפִי שֶׁאֵין לָהּ זָקָן אֵינָהּ בְּבַל תַּקִּיפ. לְפִיכָךְ הָעֲבָדִים הוֹאִיל וְיֵשׁ לָהֶם זָקָן אֲסוּרִין בְּהַקָּפָה:

ג כָּל מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁבַּתּוֹרָה אֶחָד אֲנָשִׁים וְאֶחָד נָשִׁים חַיָּבִים חוּץ מִ"בַּל תַּשְׁחִית" וּ"בַל תַּקִּיף" וּ"בַל יִטַּמֵּא כֹּהֵן לַמֵּתִים" (משנה קידושין א ז). וְכָל מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁהִיא מִזְמַן לִזְמַן וְאֵינָהּ תְּדִירָה נָשִׁים פְּטוּרוֹת חוּץ מִקִּדּוּשׁ הַיּוֹם וַאֲכִילַת מַצָּה בְּלֵילֵי הַפֶּסַח וַאֲכִילַת הַפֶּסַח וּשְׁחִיטָתוֹ וְהַקְהֵל וְשִׂמְחָה שֶׁהַנָּשִׁים חַיָּבוֹת:

ד טֻמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוּס הֲרֵי הֵן סָפֵק, נוֹתְנִין עֲלֵיהֶן חֲמְרֵי הָאִישׁ וְחֲמְרֵי הָאִשָּׁה בְּכָל מָקוֹם וְחַיָּבִים בַּכֹּל. וְאִם עָבְרוּ אֵינָם לוֹקִין:

ה אַף עַל פִּי שֶׁהָאִשָּׁה מֻתֶּרֶת לְגַלֵּחַ פְּאַת רֹאשָׁהּ הֲרֵי הִיא אֲסוּרָה לְגַלֵּחַ פְּאַת רֹאשׁ הָאִישׁ. וַאֲפִלּוּ קָטָן אָסוּר לָהּ לְגַלֵּחַ לוֹ פֵּאָה:

ו וּפֵאָה זוֹ שֶׁמַּנִּיחִים בַּצְּדָעִים לֹא נִתְּנוּ בּוֹ חֲכָמִים שִׁעוּר וְשָׁמַעְנוּ מִזְּקֵנֵינוּ שֶׁאֵינוֹ מַנִּיחַ פָּחוֹת מֵאַרְבָּעִים שְׂעָרוֹת. וּמֻתָּר לְלַקֵּט הַפֵּאוֹת בְּמִסְפָּרַיִם לֹא נֶאֱסַר אֶלָּא הַשְׁחָתָה בְּתַעַר:

ז דֶּרֶךְ כֹּהֲנֵי עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים הָיָה לְהַשְׁחִית זְקָנָם. לְפִיכָךְ אָסְרָה תּוֹרָה לְהַשְׁחִית הַזָּקָן. וְחָמֵשׁ פֵּאוֹת יֵשׁ בּוֹ. לְחִי הָעֶלְיוֹן וּלְחִי הַתַּחְתּוֹן מִיָּמִין וְכֵן מִשְּׂמֹאל וְשִׂבְלֶת הַזָּקָן. וְלוֹקֶה עַל כָּל פֵּאָה וּפֵאָה. וְאִם נָטַל כֻּלָּן כְּאַחַת לוֹקֶה חָמֵשׁ. וְאֵינוֹ חַיָּב עַד שֶׁיְּגַלְּחֶנּוּ בְּתַעַר שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט כז) "וְלֹא תַשְׁחִית אֵת פְּאַת זְקָנֶךָ" גִּלּוּחַ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ הַשְׁחָתָה. לְפִיכָךְ אִם גִּלַּח זְקָנוֹ בְּמִסְפָּרַיִם פָּטוּר. וְאֵין הַמִּתְגַּלֵּחַ לוֹקֶה עַד שֶׁיְּסַיֵּעַ. וְאִשָּׁה מֻתֶּרֶת לְהַשְׁחִית זְקָנָהּ אִם יֵשׁ לָהּ שֵׂעָר בַּזָּקָן. וְאִם הִשְׁחִיתָה זְקַן הָאִישׁ פְּטוּרָה:

ח הַשָּׂפָה מֻתֶּרֶת לְגַלְּחוֹ בְּתַעַר וְהוּא הַשֵּׂעָר שֶׁעַל גַּב הַשָּׂפָה הָעֶלְיוֹנָה וְכֵן הַשֵּׂעָר הַמְדֻלְדָּל מִן הַשָּׂפָה הַתַּחְתּוֹנָה. וְאַף עַל פִּי שֶׁהוּא מֻתָּר לֹא נָהֲגוּ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁחִיתוֹ אֶלָּא יְגַלֵּחַ קְצָתוֹ עַד שֶׁלֹּא יְעַכֵּב אֲכִילָה וּשְׁתִיָּה:

ט הָעֲבָרַת הַשֵּׂעָר מִשְּׁאָר הַגּוּף כְּגוֹן בֵּית הַשָּׁחִי וּבֵית הָעֶרְוָה אֵינוֹ אָסוּר מִן הַתּוֹרָה אֶלָּא מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים וְהַמַּעֲבִירוֹ מַכִּין אוֹתוֹ מַכַּת מַרְדּוּת. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מַעֲבִירִין אוֹתוֹ אֶלָּא נָשִׁים כְּדֵי שֶׁלֹּא יְתַקֵּן עַצְמוֹ תִּקּוּן נָשִׁים. אֲבָל בְּמָקוֹם שֶׁמַּעֲבִירִין הַשֵּׂעָר הַנָּשִׁים וַאֲנָשִׁים אִם הֶעֱבִיר אֵין מַכִּין אוֹתוֹ. וּמֻתָּר לְהַעֲבִיר שְׂעַר שְׂאָר אֵיבָרִים בְּמִסְפָּרַיִם בְּכָל מָקוֹם:

י לֹא תַעֲדֶה אִשָּׁה עֲדֵי הָאִישׁ כְּגוֹן שֶׁתְּשִׁים בְּרֹאשָׁהּ מִצְנֶפֶת אוֹ כּוֹבַע אוֹ תִּלְבַּשׁ שִׁרְיוֹן וְכַיּוֹצֵא בּוֹ אוֹ שֶׁתְּגַלַּח רֹאשָׁהּ כְּאִישׁ. וְלֹא יַעֲדֶה אִישׁ עֲדֵי אִשָּׁה כְּגוֹן שֶׁיִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי צִבְעוֹנִין וַחֲלִי זָהָב בְּמָקוֹם שֶׁאֵין לוֹבְשִׁין אוֹתָן הַכֵּלִים וְאֵין מְשִׁימִים אוֹתוֹ הַחֲלִי אֶלָּא נָשִׁים הַכֹּל כְּמִנְהַג הַמְּדִינָה. אִישׁ שֶׁעָדָה עֲדֵי אִשָּׁה וְאִשָּׁה שֶׁעָדְתָה עֲדֵי אִישׁ לוֹקִין. הַמְלַקֵּט שְׁעָרוֹת לְבָנוֹת מִתּוֹךְ הַשְּׁחוֹרוֹת מֵרֹאשׁוֹ אוֹ מִזְקָנוֹ מְשֻׁיָּלְקֵט שַׁעֲרָה אַחַת לוֹקֶה מִפְּנֵי שֶׁעָדָה עֲדֵי אִשָּׁה. וְכֵן אִם צָבַע שְׂעָרוֹ שָׁחוֹר מְשֻׁיְּצְבַּע שַׁעַר לְבָנָה אַחַת לוֹקֶה. טֶמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוּס אֵינוֹ עוֹטֶה כְּאִשָּׁה וְלֹא מְגַלַּח רֹאשׁוֹ כְּאִישׁ וְאִם עָשָׂה כֵּן אֵינוֹ לוֹקֶה:

יא כְּתֹבֶת קַעֲקַע הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה הוּא שֶׁיִּשְׂרֹט עַל בְּשָׂרוֹ וְיִמַּלֵּא מְקוֹם הַשְּׂרִיטָה כְּחֹל אוֹ דְּיוֹ אוֹ שְׁאָר צִבְעוֹנִים הָרוֹשְׁמִים. וְזֶה הָיָה מִנְהַג הָעַכּוּ"ם שֶׁרוֹשְׁמִין עַצְמָן לַעֲבוֹדַת כּוֹכְבִים כְּלוֹמַר שֶׁהוּא עֶבֶד מָכוּר לָהּ וּמֻרְשָׁם לַעֲבוֹדָתָהּ. וּמֵעֵת שֶׁיִּרְשֹׁם בְּאֶחָד מִדְּבָרִים הָרוֹשְׁמִין אַחַר שֶׁיִּשְׂרֹט בְּאֵי זֶה מָקוֹם מִן הַגּוּף בֵּין אִישׁ בֵּין אִשָּׁה לוֹקֶה. כָּתַב וְלֹא רָשַׁם בְּצֶבַע אוֹ שֶׁרָשַׁם בְּצֶבַע וְלֹא כָּתַב בִּשְׂרִיטָה פָּטוּר עַד שֶׁיִּכְתֹּב וְיקַעֲקֵעַ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט כח) "וּכְתֹבֶת קַעֲקַע". בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּכוֹתֵב אֲבָל זֶה שֶׁכָּתְבוּ בִּבְשָׂרוֹ וְקִעְקְעוּ בּוֹ אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא אִם כֵּן סִיֵּע כְּדֵי שֶׁיֵּעָשֶׂה מַעֲשֶׂה. אֲבָל אִם לֹא עָשָׂה כְּלוּם אֵינוֹ לוֹקֶה:

יב הַשּׁוֹרֵט שְׂרִיטָה אַחַת עַל הַמֵּת לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יט כח) "וְשֶׂרֶט לָנֶפֶשׁ לֹא תִתְּנוּ בִּבְשַׂרְכֶם". אֶחָד כֹּהֵן וְאֶחָד יִשְׂרְאֵל. שָׂרַט שְׂרִיטָה אַחַת עַל חֲמֵשׁ מֵתִים אוֹ חֲמֵשׁ שְׂרִיטוֹת עַל מֵת אֶחָד לוֹקֶה חֲמֵשׁ. וְהוּא שֶׁהִתְרוּ בּוֹ עַל כָּל אַחַת וְאַחַת:

יג גְּדִידָה וּשְׂרִיטָה אַחַת הִיא. וּכְשֶׁם שֶׁהָיוּ הָעַכּוּ"ם שׂוֹרְטִים בִּבְשָׂרָם עַל מֵתֵיהֶם מִפְּנֵי הַצַּעַר כָּךְ הָיוּ חוֹבְלִין בְּעַצְמָם לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים שֶׁנֶּאֱמַר (מלכים א יח כח) "וַיִּתְגֹּדְדוּ כְּמִשְׁפָּטָם". גַּם זֶה אָסְרָה תּוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יד א) "לֹא תִתְגֹּדְדוּ". אֶלָּא שֶׁעַל מֵת בֵּין שָׂרַט בְּיָדוֹ בֵּין שָׂרַט בִּכְלִי לוֹקֶה. לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים בִּכְלִי חַיָּב מַלְקוּת בְּיָדוֹ פָּטוּר:

יד וּבִכְלַל אַזְהָרָה זֶה שֶׁלֹּא יִהְיוּ שְׁנֵי בָּתֵּי דִינִין בְּעִיר אַחַת זֶה נוֹהֵג כְּמִנְהָג זֶה וְזֶה נוֹהֵג כְּמִנְהָג אַחֵר. שֶׁדָּבָר זֶה גּוֹרֵם לְמַחֲלוֹקוֹת גְּדוֹלוֹת שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יד א) "לֹא תִתְגֹּדְדוּ" לֹא תֵּעָשׂוּ אֲגֻדּוֹת אֲגֻדּוֹת:

טו הַקֹּרֵחַ קָרְחָה עַל הַמֵּת לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יד א) "וְלֹא תָשִׂימוּ קָרְחָה בֵּין עֵינֵיכֶם לָמֵת". אֶחָד יִשְׂרְאֵל וְאֶחָד כֹּהֵן שֶׁשָּׂרַט עַל הַמֵּת אֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא אַחַת. הַקֹּרֵחַ אַרְבַּע אוֹ חֲמֵשׁ קָרְחוֹת עַל מֵת אֶחָד לוֹקֶה כְּמִנְיַן הַקָּרְחוֹת וְהוּא שֶׁהִתְרוּ בּוֹ עַל כָּל קָרְחָה וְקָרְחָה. אֶחָד הַקֹּרֵחַ בְּיָדוֹ אוֹ בְּסֶם אוֹ הִטְבִּיל אֶצְבְּעוֹתָיו בְּסֶם וְהִנִּיחָם בַּחֲמִשָּׁה מְקוֹמוֹת בְּרֹאשׁוֹ בְּבַת אַחַת הוֹאִיל וְקֵרַח חֲמֵשׁ קָרְחוֹת אַף עַל פִּי שֶׁהִיא הַתְרָאָה אַחַת לוֹקֶה חֲמֵשׁ שֶׁהֲרֵי כֻּלָּן

בָּאִין כְּאַחַת. וְחַיָּב עַל כָּל הָרֹאשׁ כְּבֵין הָעֵינַיִם שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כא ה) "לֹא יְקָרְחוּ קָרְחָה בְּרֹאשָׁם". וְכַמָּה שִׁעוּר הַקָּרְחָה כְּדֵי שֶׁיֵּרָאֶה מֵרֹאשׁוֹ כִּגְרִיס פָּנוּי בְּלִי שֵׂעָר:

טז הַקֹּרֵחַ רֹאשׁוֹ אוֹ הַשּׁוֹרֵט בִּבְשָׂרוֹ עַל בֵּיתוֹ שֶׁנָּפַל וְעַל סְפִינָתוֹ שֶׁנִּטְבְּעָה בַּיָּם פָּטוּר וְאֵינוֹ לוֹקֶה אֶלָּא עַל הַמֵּת בִּלְבַד אוֹ הַשּׁוֹרֵט לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים. הַקֹּרֵחַ קָרְחָה בְּרֹאשׁוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ וְהַשּׁוֹרֵט שְׂרִיטָה בִּבְשַׂר חֲבֵרוֹ וְהַכּוֹתֵב כְּתֹבֶת קַעֲקַע בִּבְשָׂרוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ וְהָיָה חֲבֵרוֹ מְסַיֵּעַ. בְּזָמַן שֶׁשְּׁנֵיהֶן מְזִידִין שְׁנֵיהֶן לוֹקִין. אֶחָד שׁוֹגֵג וְאֶחָד מֵזִיד הַמֵּזִיד מִשְּׁנֵיהֶם לוֹקֶה וְהַשּׁוֹגֵג פָּטוּר: